

SEMILY - ŘEKY - MEZI MĚSTEM A KRAJINOU

Diplomní projekt Petry Hrubéšové

atelier Jana Šépký a Mirky Tůmové

FA ČVUT, letní semestr 2013/2014

OBSAH

ÚVOD

- 01 ZADÁNÍ A PROHLÁŠENÍ AUTORA
- 02 AUTORSKÁ ZPRÁVA

TEORETICKÁ ČÁST

- 03 TÉMA SEMILY - DATA A ANALÝZY
- 04 ÚZEMÍ

NÁVRH

- 05 ŘEŠENÍ - DOTVOŘENÍ HRANIC A NÁVAZNOST NA KRAJINU
- 06 ŘEŠENÍ - ZACELENÍ, DOPLNĚNÍ STRUKTUR A PROPOJENÍ
- 07 BÍTOUCHOV
- 08 KOLONKA 2
- 09 SOUTOK
- 10 FUNKČNÍ ROZDĚLENÍ

ÚVOD

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE	
FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Petra Hrubešová AR 2013/2014, LS	
NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: SEMILY – ŘEKY – MEZI MĚSTEM A KRAJINOU (ČJ)	
(AJ) SEMILY – THE RIVERS – BETWEEN THE CITY AND LANDSCAPE	
JAZYK PRÁCE: ČESKÝ	
Vedoucí práce:	Ing. akad. arch. Jan Šépka Ústav: 15129 Ústav navrhování III
Oponent práce:	Ing.arch.MgA. Pavel Nasadil
Klíčová slova (česká):	Propojení města, struktur, identita, charakter, definování, krajina
Anotace (česká):	<p>Semily jsou velmi řídké nepropojené město, které vzniklo spojením více menších sídel. Je zde mnoho rozličných struktur zástavby, které jsou propojeny prázdnými prostory nebo vnitřními brownfieldy. Nemají příliš strategickou polohu, co se týče turistického ruchu nebo dopravní dostupnosti do větších měst.</p> <p>Tématem je rozvoj města, jeho vztahu ke krajině a napojení na cesty a směry, které již strategicky umístěny jsou. Město má svůj charakter díky jeho položení v krajině, charakteru podhorského města v údolí obklopeném venkovem na kopcích a různorodosti struktur.</p> <p>Zadáním je určení pravidel pro další rozvoj a vytypování míst a ploch, které doplněním, navázáním a přetvořením městských struktur zajistí lepší propojení města. Předefinování prostor s potenciálem a dodání identity a charakteru těmto místům. Určení pravidel pro chování zástavby ve městě, kde se prostory mají uzavírat, doplňovat a lépe definovat. Pravidel pro chování zástavby ve styku s krajinou a rozšiřování města do ní. Řešení otázky bydlení v rodinném domě ve městě.</p> <p>Cílem je zajistit rozvoj Semil tak, aby lépe sloužily novým i stávajícím obyvatelům a byly pro ně pohodlné. Nabídnutí nových struktur, funkcí, které splňují moderní požadavky a zároveň poskytují možnosti po kterých je poptávka. Cílem je živé, propojené osobité město s vlastní identitou.</p>
Anotace (anglická):	<p>The city Semily is a quite sparse city, where the connections are not very good. It constitutes of several smaller settlements and that's why there are many different urban structures. Between them there remained the empty spaces and nowadays as well the brownfields. The city has not a very strategic position. It is neither a touristic attraction nor well reachable from bigger cities.</p> <p>The topic of the project is the question about the development of the city, about the relation to landscape and about connection of different structures of housing. To define places and areas which are worth to converse, complete or redefine them. Question about creating places with their identity and character. The character of the city is given by its location, by the city structure – it has open green spaces in the middle and by its surroundings.</p> <p>The assignment is to give rules for the development of the city. Rules how should behave the urban structure in the city and in the landscape.</p> <p>The goal is to create a comfortable city for people with its own identity and character.</p>

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Petra Hrubešová

datum narození: 1.4.1989

akademický rok / semestr: 2013/2014 letní semestr

ústav: 15129 Ústav navrhování III

vedoucí diplomové práce: Ing. akad. arch. Jan Šépka

téma diplomové práce: Semily – Řeky – mezi městem a krajinou

zadání diplomové práce:

- 1/popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení
- 2/popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování
- 3/seznam dalších dohodnutých částí projektu (model), prezentace na jediném panelu 1780x2100mm

1/ Město Semily se nachází v Libereckém kraji v údolí na soutoku řek Jizery a Olešky. Osmitisícové město má poměrně dobře definované centrum. Naší pozorností bude oblast na hranici města, kde v šedesátých letech 19. století vznikla mezi rameny řeky Jizery a novým náhonem přádelny bavlny mechanická tkalcovna, která se postupně rozšířila až do dnešní velikosti a podoby. Ve zbývající části ostrova se nachází největší Semilské sídliště Řeky pro 2300 obyvatel, dostavěné v 80. letech. Úkolem je zamýšlení se nad možným využitím stávajícího areálu bývalé tkalcovny a další rozvoj této oblasti nejen na stávajícím ostrově, ale s přesahem do krajiny.

- 2/ Odevzdání:
- vybraná perspektiva celkové situace
  - 6 perspektiv menších rozměrů
  - celková situace 1:1000
  - půdorysy v měřítku 1:500
  - pohledy v měřítku 1:500
  - řezy v měřítku 1:500
  - detail vybraného urbanistického prostoru 1:500
  - analýza současného stavu
  - schéma širších vztahů - návaznosti x nenávaznosti na existující město, historii, kontext
  - autorská zpráva

3/ Model 1:1000

Datum a podpis studenta 5.2.2014 v Praze *Petra Hrubešová*

Datum a podpis vedoucího DP *Jan Šépka*

Datum a podpis děkana FA ČVUT *Kateřina* registrováno studijním oddělením dne

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“
(Celý text metodického pokynu je na www.FA.studium/ke-stazeni)

V Praze dne 30. Května 2014

podpis autora-diplomanta

02 AUTORSKÁ ZPRÁVA

Doplňuji, propojuji a definuji prostory. Uzavírám je nebo rozčleňuji. Dodávám identitu a charakter. Navrhuji doplnit struktury města, které zajistí jeho propojení a zároveň nabídnou nové možnosti a místa k bydlení, pobytu nebo setkávání. V území přidávám chybějící vybavenost a doplňuji jej o veřejné objekty. Cyklus návrhu se uzavírá napojením nových struktur, míst a objektů na síť cest, které vedou do města, krajiny nebo skrze město k dalším zajímavým cílům.

TÉMA A ZADÁNÍ

Zadáním je rozvoj města, jeho vztahu ke krajině a napojení na cesty a směry, které jsou strategicky umístěny. Město má svůj charakter díky jeho položení v krajině, charakteru podhorského města v údolí, které je obklopeno venkovem na kopcích a různorodosti struktur.

ČTENÍ MÍSTA A NÁVRH

Na první pohled se území zdá být chaotické a nehostinné. Nesourodá struktura se spoustou volných prostor, které na sebe zdánlivě nenavazují. Žádná cesta nevede přímo. Podobným dojmem působí celý ostrov. Je zde spousta míst s velkým potenciálem, chybí jim ale charakter, cestám chybí smysl, není se kde zastavit, člověk neví kam jde nebo kde přesně je. Ikonické body jako historická továrna nebo komíny připomínající slavnou dobu tkalcovství jsou bez ducha a nebudí zájem.

Zamýšlím se nad možným rozvojem území a Semil samotných. Jak oživit město, kde se nyní jezdí převážně autem? Jak uspokojit poptávku po bydlení v rodinných domech, aby si podhorský venkov zachoval svoji tvář? Je správné, aby ve městě zůstalo velké množství rezerv, když se stále rozšiřuje do kopců a vše se stále vzdaluje?

Území má velký potenciál, vzhledem ke své lukrativní poloze na ostrově a na kopci s jižním svahem, kde se přímo stýká s nejhezčí částí přilehlé krajiny. Je potřeba ochránit a podpořit obraz města samotného vevnitř, ale také zvenku. Pracuji s hranicí města, která zabředává až za jeho okraj. Měním charakter vstupu z/do krajiny, rozčleňuji krajinu pomocí stromů a cest a navazuji tak území na síť atraktivních cest do okolí.

Vybírám místa, která uzavírám nebo předefinovávám tak, aby získaly vlastní identitu a charakter. Tyto místa jsou klíčová pro propojení a chápání města jako celku. Zaceluji a doplňuji jednotlivé lokality navázáním na stávající struktury zástavby a tím nabízím tři různé lokality pro bydlení s různými charakterem a možnostmi. V Semilech se nestýká jen velké množství struktur města, ale navazuje na ně také struktura vesnic. Domnívám se, že toto rozhraní je potřeba respektovat a vytvořit tak různá pravidla pro zástavu ve městě a na vesnici v rámci jednoho města.

Navrhuji tedy město zacelovat, zároveň naplňovat poptávku stávajících i nových obyvatel a vše navrhovat v rámci dnešních požadavků. U soutoku a na ostrově tedy navrhuji novou zahuštěnější zástavbu rodinných domů, vybavenost, školu a nová veřejná prostranství pro setkávání. Protipólem je vesnice, kde aby se podařilo zachovat její charakter, je určuji způsob a množství zástavby regulací.

Všechny již zmíněné charaktery Semil se snažím ve svém návrhu podpořit a respektovat. Přispět k rozvoji města, doplnit a více jej propojit, přizpůsobit jej obyvatelům, tak aby pro ně bylo co nejpohodlnější a živé.

Nejprve se projekt zaměřuje na navázání cest, které vedou do krajiny nebo k zajímavým bodům v širším okolí. Tyto body bud' jemně podporuji, doplňuji nebo je spojuji novými cestami, které zajistí lepší prokrvení města a okolní krajiny.

V další fázi se zabývám samotným položením Semil v krajině a tedy přímým navázáním jejich hranice na to nejcennější, co je obklopuje. Doplňuji cesty kolem sídla, stromy, které dělí pole a vedou podél cest k určitému cíli. Měním vstup do města na cípu ostrova, kterým se namísto industriální kaše, stává ikonická továrna.

Poslední rovina návrhu analyzuje místa a plochy v Semilech, se kterými je vhodné pracovat a zajistit tak lepší fungování města. Hledám místa, která mají potenciál a pouze jim chybí identita, charakter nebo se v nich odehrávají děje chaoticky.

CÍL

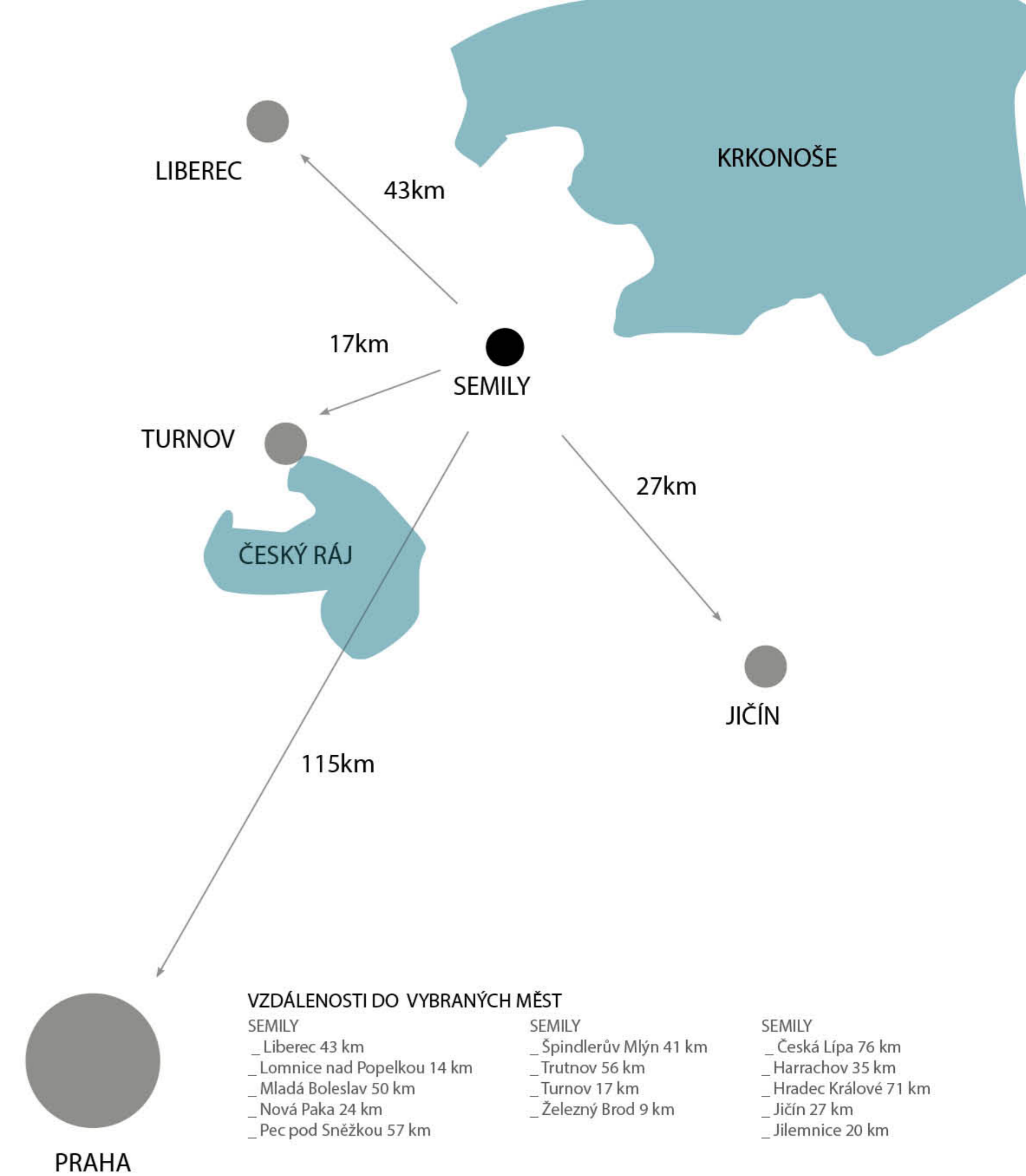
Cílem je zajistit rozvoj Semil tak, aby lépe sloužily novým i stávajícím obyvatelům a byly pro ně pohodlné a bezpečné. Nabídnutí nových struktur, funkcí, které splňují moderní požadavky a zároveň poskytují možnosti po kterých je poptávka. Cílem je živé, propojené osobité město s vlastní identitou.

TEORETICKÁ ČÁST

TÉMA SEMILY

Semily leží mezi dvěma významnými přírodními oblastmi. Na severu se rozpínají Krkonoše a na západě a jihozápadě se nachází CHKO Český ráj. Samotné území města ovšem nepatří ani k jednomu z těchto celků a tak se nedá mluvit o nějakém turistickém centru, přesto se zde nachází mnoho přírodních i uměle vybudovaných zajímavostí. K nim vede celá řada značených turistických cest turistických stezek a cyklotras.

Vzhledem k tomu, že nejsou přímo napojeny na žádnou strategickou rychlostní komunikaci, jsou ceny pozemků a nemovitostí stabilně příznivé. S plánovaným projektem rychlostní silnice R35 se zvyšují ceny v okolních městech a zvyšuje se zájem o bydlení v okolních městech a vesnicích, které jsou v blízkosti. Mezi tyto města patří také Semily.

ŘEKA JIZERA

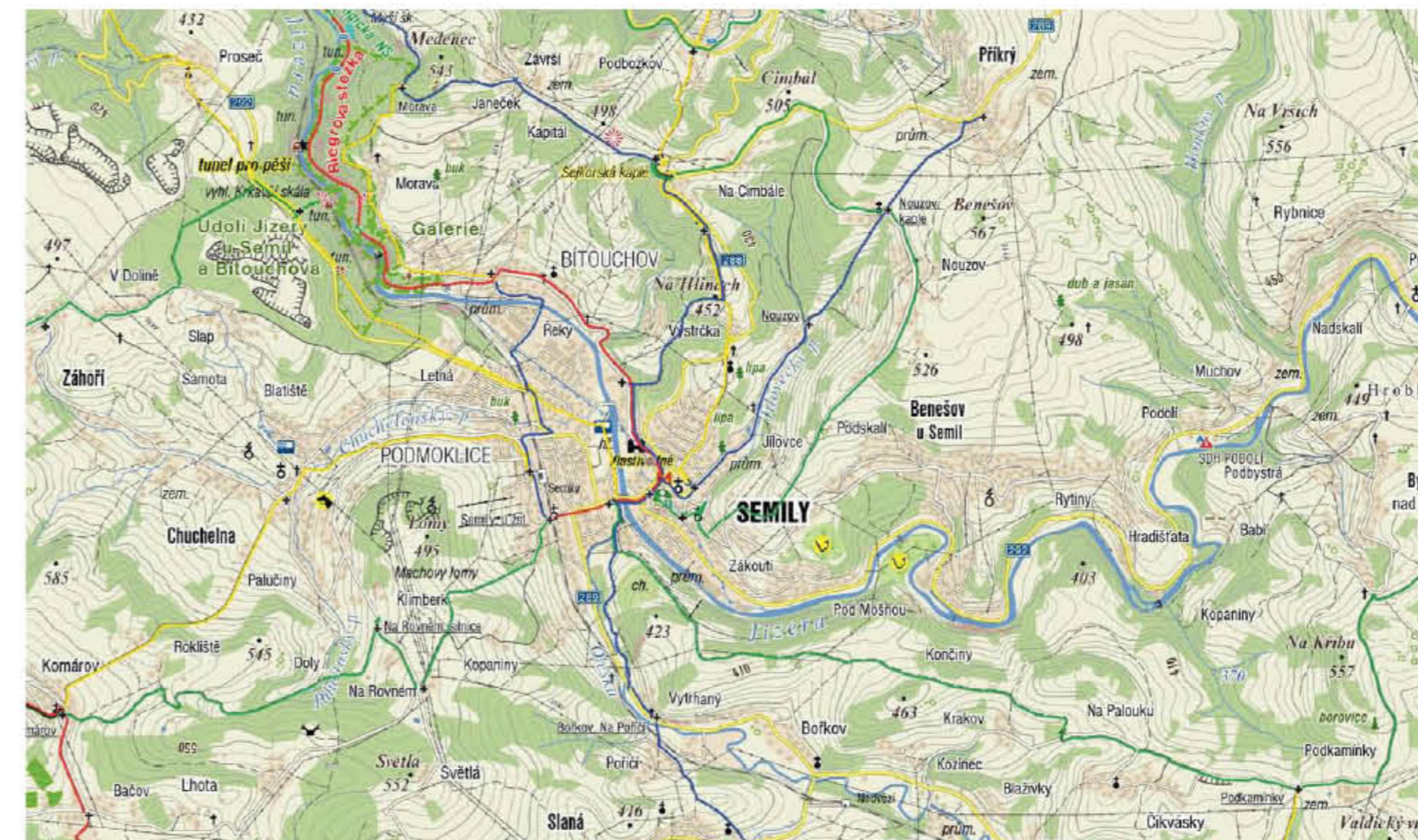
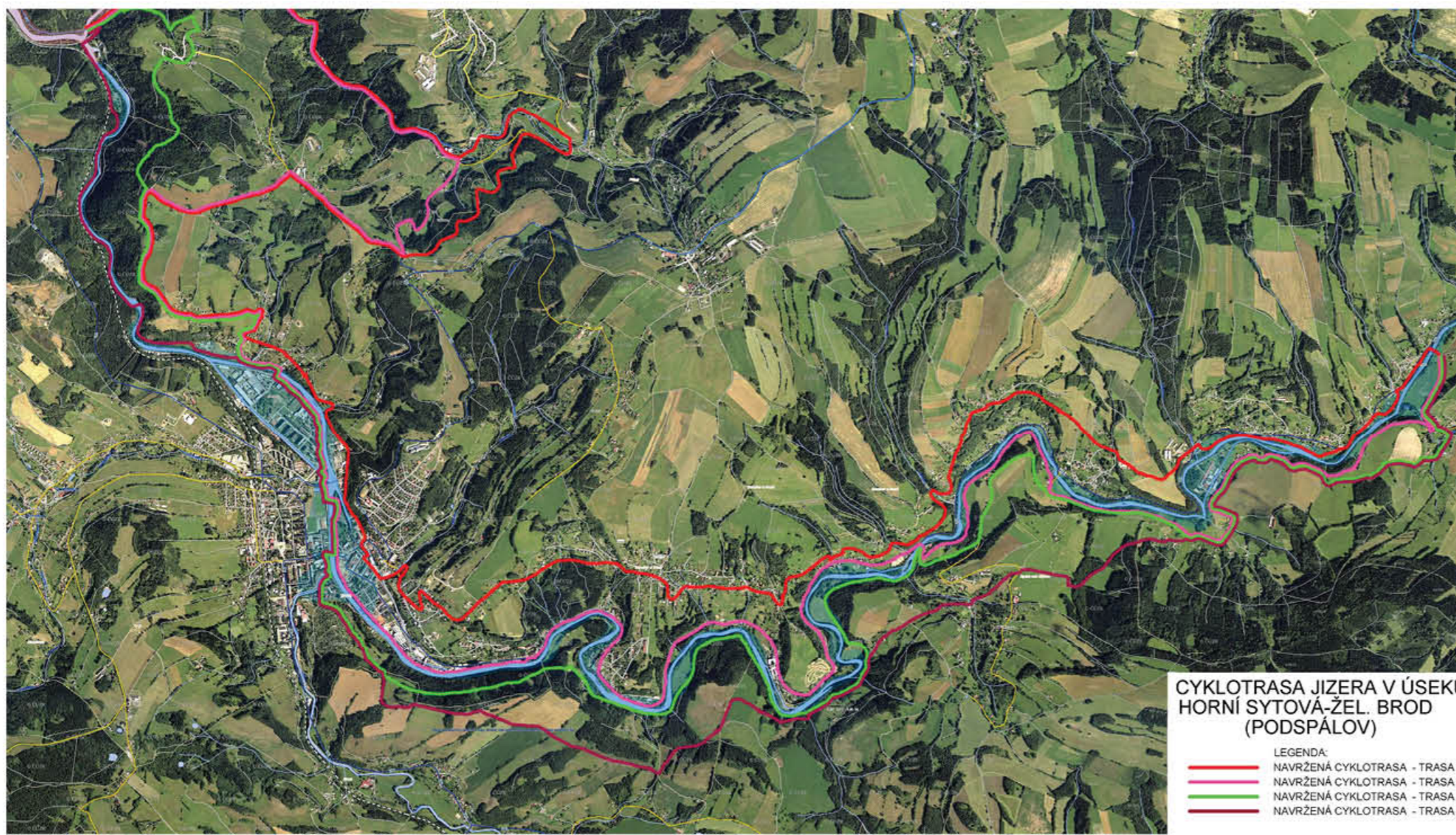
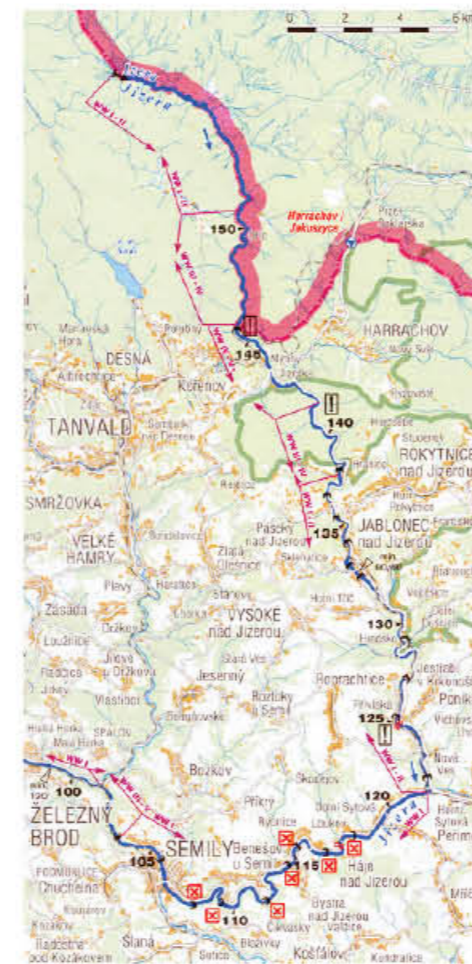
Řeka Jizera je největším pravostranným přítokem Labe, je tedy řekou II. kategorie. Pramení na jihovýchodní straně hory Smrk ve výšce 919 m n. m. a asi 15 km toku tvoří státní hranici s Polskem. Rozloha jejího povodí činí 2 201 km² a při ústí má průměrný průtok 25,5 m³/s.

Horní úsek řeky je převážně spádový a do svého akumulačního území vstupuje u Turnova, kde jí její spád již mírnější. I dále se ale objevují úseky s větším spádem. Pro vodáky je splavných asi 140 kilometrů celkového toku řeky.

Za Kořenovem (144,5 km) vtéká do prostoru Krkonošského národního parku, který opouští asi 3 kilometry před Jablancem nad Jizerou (132,9 km). V těchto úsecích je pro vodáky řeka sjízdna pouze za vyššího stavu vody, jedná se o velmi obtížné terény a v určitých částech je třeba povolení od správy CHKO. Za Jablancem nad Jizerou se tok uklidňuje a přes množství jezů a stupňů pokračuje přes Semily (106,7 km) do Železného Brodu, nad kterým se nachází poslední z vodáckého hlediska obtížný úsek. Tento končí peřejí zvanou Paraplíčko (100,8 km), což je asi vůbec poslední větší peřej na Jizeře. Od tohoto místa je tok již klidný a přes Železný Brod (97,6 km) a Malou Skálu (91,4), kde se nachází mimo jiné Pantheon. Následují Přepeře (76,3 km), Svijany (70,3 km) a po nich již Mnichovo Hradiště (56,8 km). Dále Klášter nad Jizerou (56 km) s pivovarem, Bakov nad Jizerou (49 km) a konečně Mladá Boleslav (37 km), největší město na Jizeře. Pod Mladou Boleslaví se pak nachází Krnsko (31,3 km), Benátky nad Jizerou (19,3 km) a v obci Lázně Toušeň Jizera ústí do Labe.

NADREGIONÁLNÍ CYKLOSTEZKA GREENWAY

V roce 2008 byl zpracován projekt na vytvoření cyklotrasy lemující v převážné většině své délky tok řeky Jizery. Cyklotrasa nadregionálního významu by měla propojit atraktivní turistické oblasti Jizerských hor, Krkonoš i Českého ráje a dále směřovat přes Prahu až do Vídně. Předpokládaná délka podél Jizery je 150 km.

turistické trasy v okolí semil

jizera

krkonoše

český ráj

kozákův

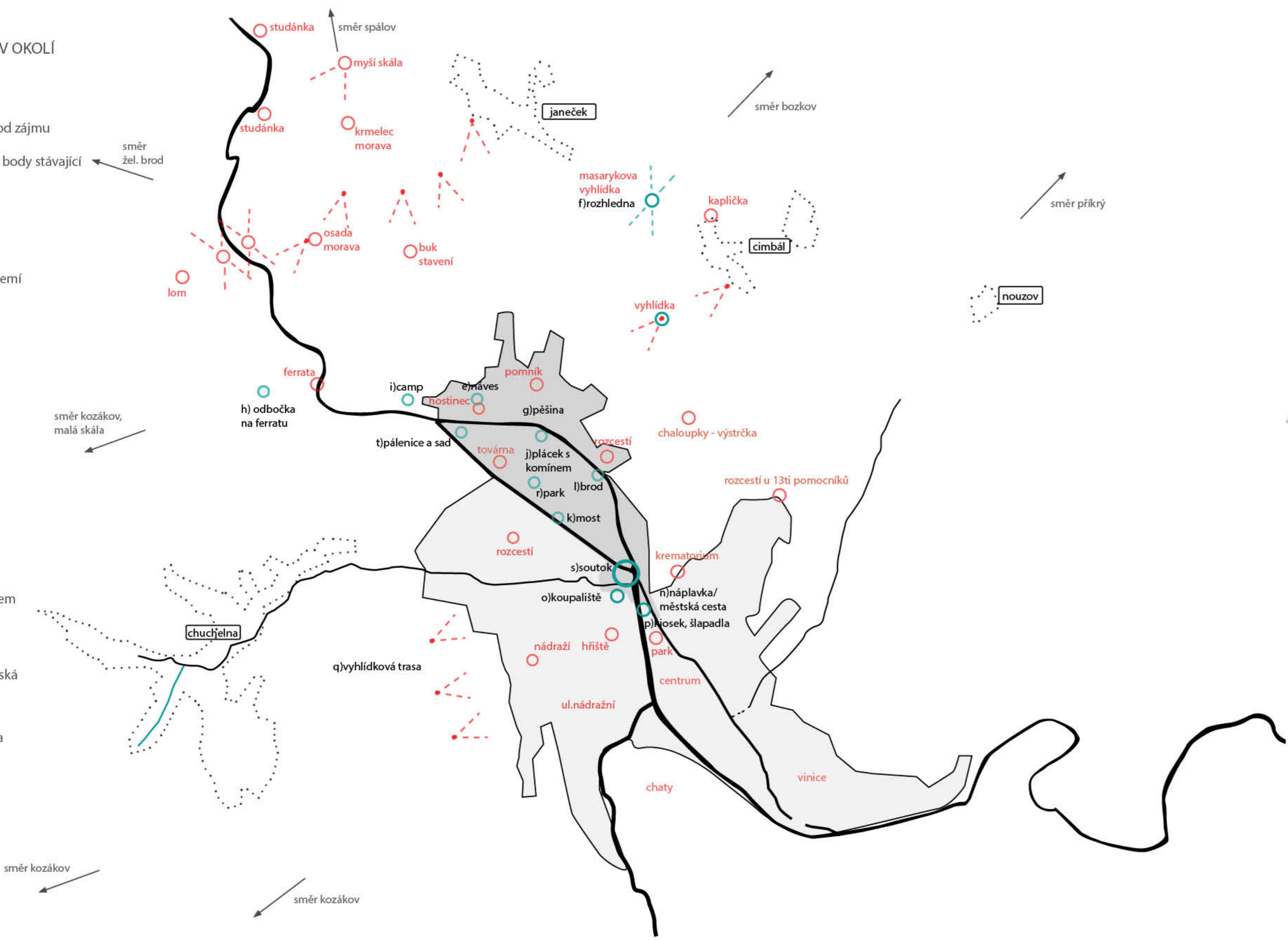
BODY ZÁJMU V OKOLÍ

LEGENDA

- návrh - bod zájmu
- atraktivní body stávající
- - - výhled
- chuch sídlo
- řešené území
- Semily

BODY NÁVRH

- e) náves
- f) rozhledna
- h) odbočka na ferratu
- i) camp
- j) plácek s komínem
- k) most
- l) brod
- n) náplavka/městská cesta
- o) koupaliště
- p) kiosek, šlapadla
- r) park
- s) soutok
- t) pálenice a sad

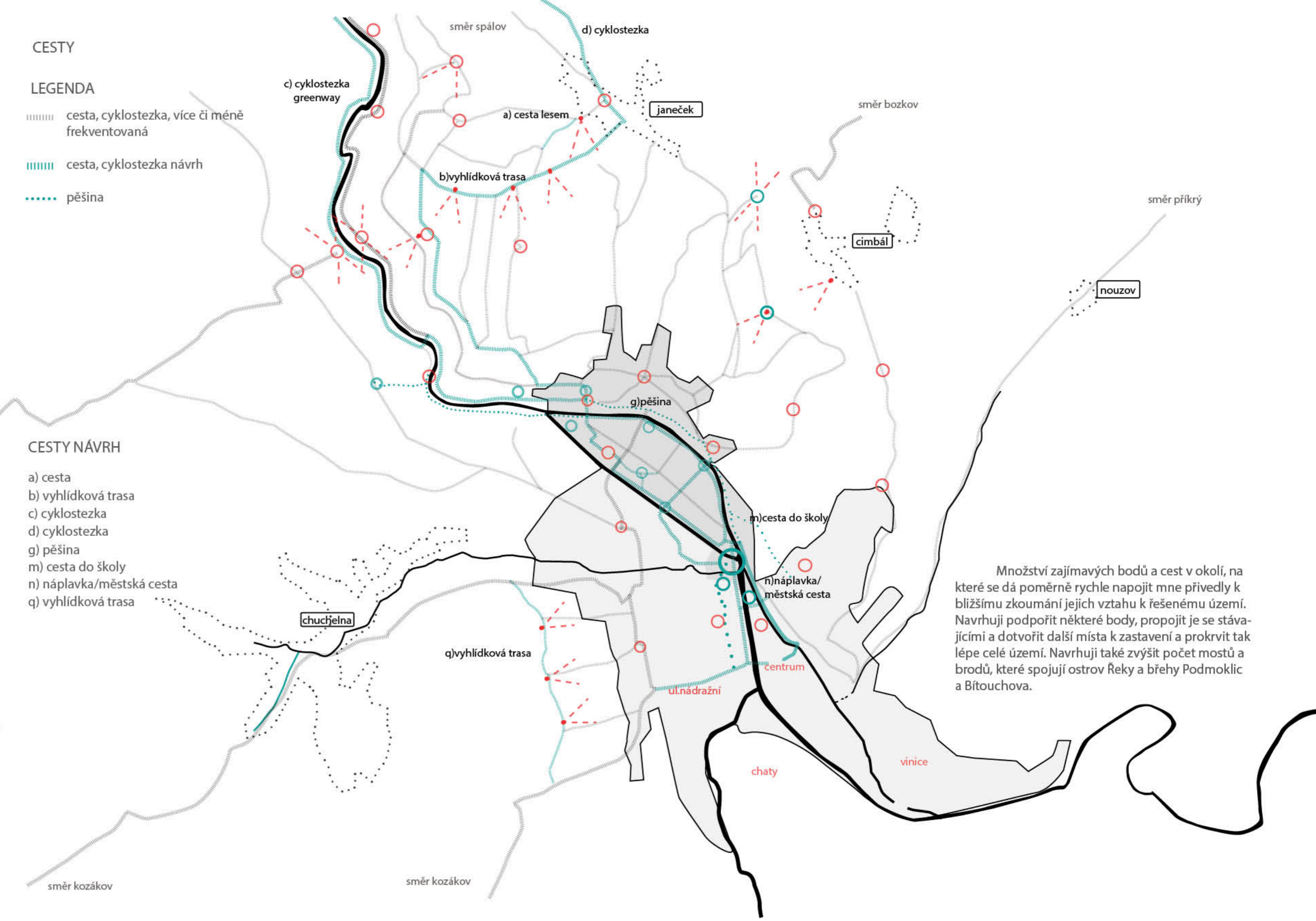
CESTY

LEGENDA

- cesta, cyklostezka, více či méně frekventovaná
- cesta, cyklostezka návrh
- pěšina

CESTY NÁVRH

- a) cesta
- b) vyhlídková trasa
- c) cyklostezka
- d) cyklostezka
- g) pěšina
- m) cesta do školy
- n) náplavka/městská cesta
- q) vyhlídková trasa

Množství zajímavých bodů a cest v okolí, na které se dá poměrně rychle napojit mne přivedly k bližšímu zkoumání jejich vztahu k řešenému území. Navrhuji podpořit některé body, propojit je se stávajícími a dotvořit další místa k zastavení a prokřít tak lépe celé území. Navrhuji také zvýšit počet mostů a brodů, které spojují ostrov Řeky a břehy Podmoklic a Bítouchova.

Riegrova stezka

vodopády a ledopády

lom

zajímavé stavby v krajině

Bozkovské jeskyně

Myší skála

MĚSTO SEMILY

Status:	město
Kraj:	Liberecký
Okres:	Semily (CZ0514)
Katastrální výměra:	16,31 km ²
Obyvatel:	8764 (k 01.01. 2013)
Zeměpisná šířka:	50° 36' 15"
Zeměpisná délka:	15° 20' 27"
Nadmořská výška:	340 m
Místní části:	4
Katastrální území:	3
Vodní toky:	řeka Jizera
Městské části:	Semily, Bítouchov, Podmoklice a Spálov

<http://www.semily.cz>

Semily se nachází v Libereckém kraji na severovýchodě Čech. Leží mezi dvěma významnými přírodními útvary, pohořím Krkonoše a Českým rájem. Město je výrazně ovlivňováno řekou Jizerou, která tudy protéká. Vytváří jednak nádherné scenérie, ale znamená i výrazné povodňové nebezpečí přímo uprostřed města.

Jsou okresním městem, kde sídlí mnoho úřadů a institucí, ale nejsou městem největším. Jeho struktura je velice roztrášená a řídká. Skládá se z několika částí: původní město Semily, Podmoklice na západě, Bítouchov na severu a Vinice na jihu.

V minulosti se zde dařilo zejména průmyslu, který využíval potenciálu řeky. Jednalo se zejména o textilní průmysl, výroba příže a plátna. V současné době je řeka využívána především pro vodní elektrárny, které mají kvůli regulaci vodního toku neblahý vliv na své okolí.

PŘÍRODNÍ HRANICE

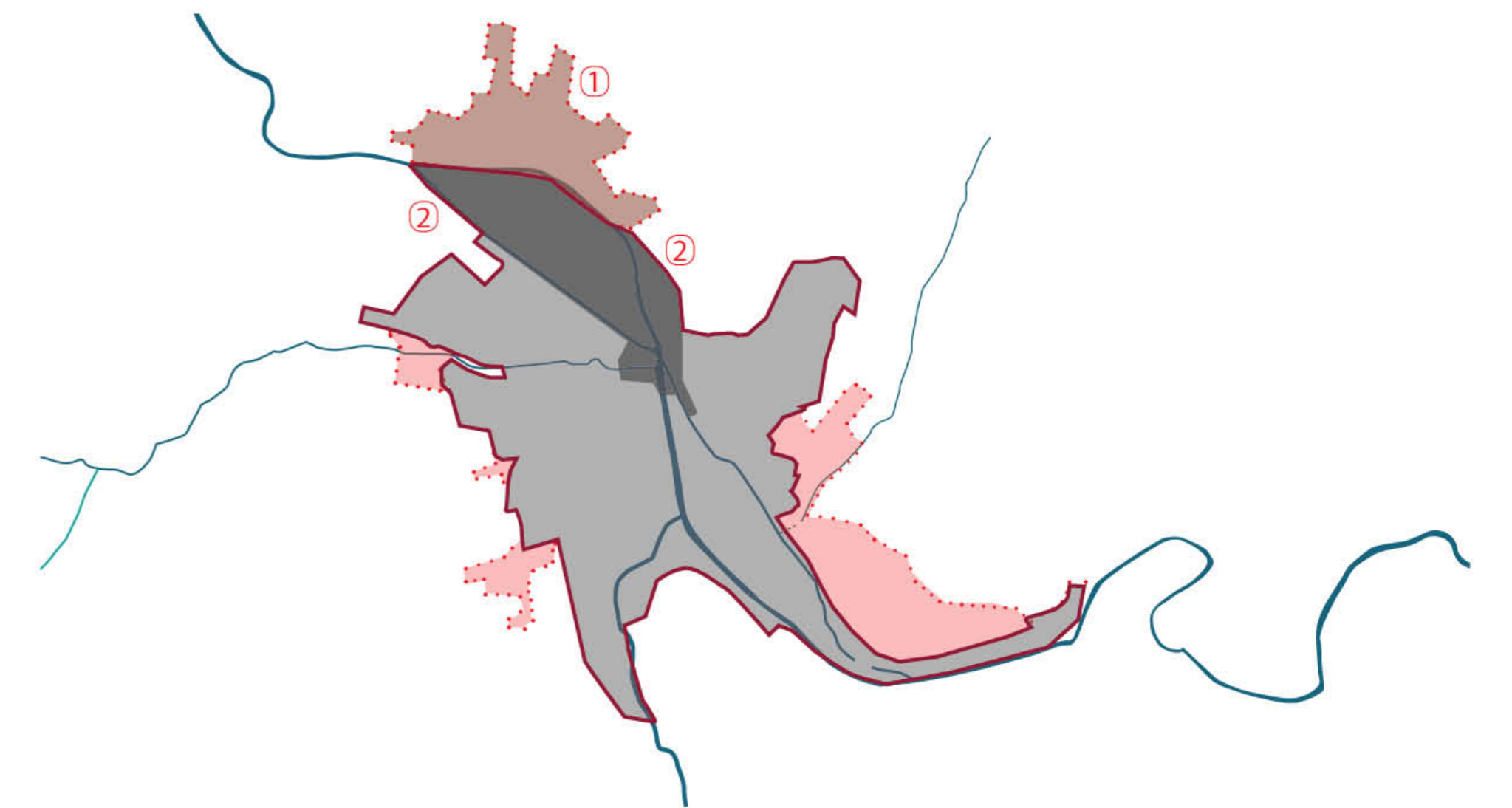
Vývoj a tvar města je dán přírodními hranicemi. V údolí je to řeka Jizera a v okolí Semil jsou to příkré svahy, skály a lesy.

Morfologie měla výrazný vliv na formování města, které zůstalo skryto v údolí a do okolních kopců se rozšířila pouze zástavba rodinných domů buď městského nebo vesnického typu.

ANALÝZA - HRANICE MĚSTO/VESNICE V RÁMCI SEMIL

- vesnice
- město
- řešené území
- setkání vesnice a krajiny
- setkání města a krajiny

- pevná hranice město/krajina nepřekročitelná
- polopropustná hranice město/krajina překročitelná
- zcela volná hranice venkov/krajina překročitelná
- území, které se svým charakterem nepřičleňuje k městu
- příjezd do Semil
- směr možného rozšiřování hranice
- zastavení/omezení rozšiřování hranice

První písemná zmínka o Semilech pochází z roku 1352, ale protože se týká farního kostela, můžeme právem předpokládat, že Semily existovaly již delší dobu před tímto letopočtem. Semily byly sídlem šlechty, která zde postavila tvrz, později zámek. K ustálení majetkových poměrů došlo až po roce 1542, kdy se Semily dostaly do vlastnictví Smiřických, poté přešly do správy Albrechta z Valdštejna a po jeho smrti se dostaly do držení cizích šlechtických rodů. Zámek, pivovar, lesy a další pozemky odkoupilo město Semily od francouzského šlechtického rodu Rohanu v roce 1899. V roce 1850 byly vytvořeny orgány státní správy a poddaní se stali svobodnými občany. V Semilech bylo zřízeno okresní hejtmánství, později okresní úřad. Okresním městem byly Semily až do konce roku 2002, kdy byly okresní úřady zrušeny a Semily se staly pověřenou obcí 3. stupně s 21 spádovými obcemi.

Název Semily se ustálil až v polovině 19. století, kdy se také Semily staly městem. Na starších mapách a dokumentech najdeme i tvary Semil, Semill, Semile či Semille. Od čeho je jméno odvozeno, můžeme se jen dohadovat – podle jazykovědců by mělo označovat osadu „semilu“, tj. lidí, kteří jsou milí nebo kteří se líbí. Městský znak tvoří modrý štít s jelenem, lipou, trávníkem a šesti zlatými šesticípými hvězdami v oblouku. V roce 1992 byla měste Semily schválena Českou národní radou městská vlajka, jejíž barevné řešení vychází z barev znaku.

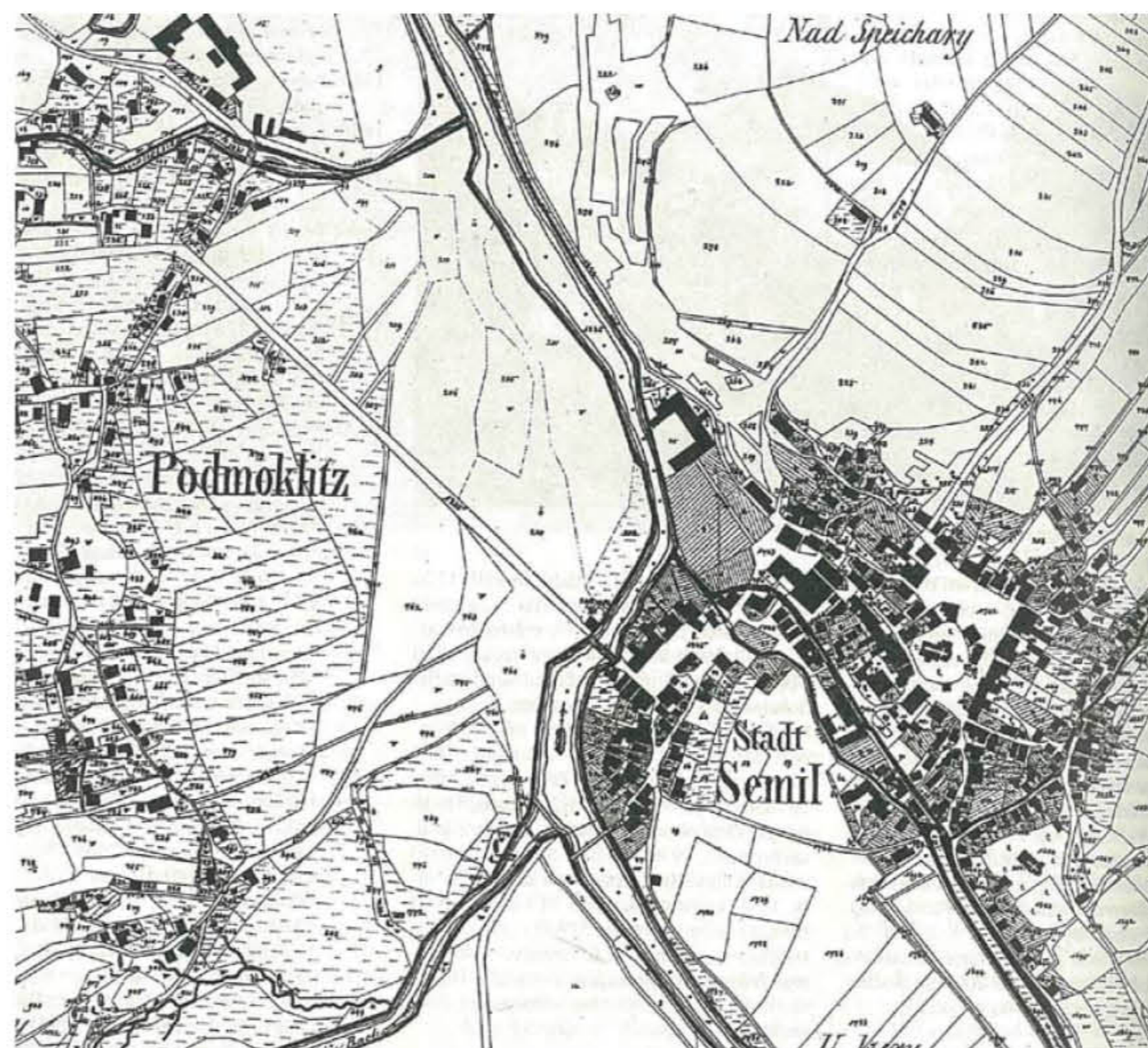
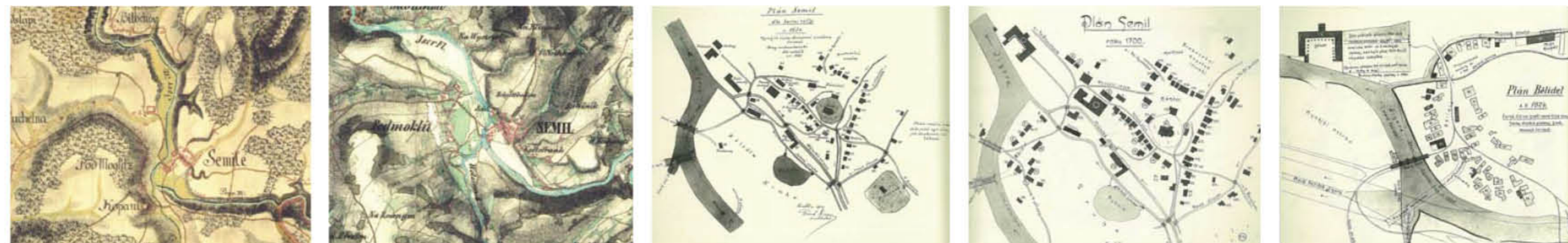
Semilská kotlina bývala často zaplavována rozvodněnou Jizerou, jejíž vody v době tání a vydatnějších dešťů nestačily odtékat úzkou skalní soutěskou pod městem. Proto bylo městečko původně položeno mnohem výše než v době pozdější – kolem dnešního Komenského náměstí. Blíže k řece stály jen vrchnostenské budovy a pivovar. Dnešní Riegrovo náměstí až na několik stodol nebylo zastavěno, právě tak ani v Podmoklicích nebyla při Jizeře žádná jiná zástavba.

V roce 1620 byly Semily vypáleny vojskem a roku 1691 vyhořely znovu. Požár zničil oba kostely, faru, školu, panské budovy, dvůr, radnici a většinu domu. Vrchnost však pomohla s obnovou a v roce 1713 mělo městečko již 68 domů, více než před požárem. Místo panských budov poblíž dnešního muzea byl o něco dále k Bítouchovu postaven zámek, aby nebyl bezprostředně ohrožován požáry. Domky byly většinou dřevěné, nepravidelně řazené, se zahrádkami, cesty mezi nimi úzké, křivolaké a za deště blátivé.

V letech 1856 až 1858 byla postavena železniční trať Pardubice – Liberec, se stanicí Semily, což způsobilo, že se o Semilsko začali zajímat podnikatelé. Průmyslový rozvoj od poloviny minulého století pak přispěl k tomu, že se Semily i Podmoklice začaly výrazněji rozrůstat. Na místě nekdejší vrchnostenské papírny vyrostla velká textilní tiskárna (pozdější Technometra), v Řekách byla pro roce 1861 vybudována rozlehlá textilní továrna s dělnickou obytnou čtvrtí. Později byly v Semilech a Podmoklicích postaveny další průmyslové závody, většinou textilní, ale i dřevozpracující. V roce 1900 bylo v Semilech již 370, v Podmoklicích 180, v Bítouchově a Spálově 164 domů.

V prvním desetiletí 20. století se začalo více dbát na vzhled města. Mnohé dřevěné, nevzhledné nebo dopravě překážející domky byly odstraněny a vznikla řada architektonicky zajímavých staveb, zejména novorománský kostel sv. Petra a Pavla a secesní Dělnický dům (později sokolovna), hotel Okresní dům, rohový dům v Husově ulici nad pivovarem, vila u nádraží, tovární vila v Nádražní ulici a nemocnice. Na Kruhách, kde se dosud rozprostíraly jen louky, bylo postaveno osmnáct rodinných domků. I když v této době došlo k řadě demolice a při požárech shořelo do základu přes dvacet domů, činil čistý přírůstek 115 domů.

Po první světové válce výstavba pokračovala. Na Kruhách bylo postaveno dalších 26 domů, nová čtvrť se 46 domky vznikla na Letné, v Semilech vyrostla učňovská škola, druhá budova nemocnice, hospodářská záložna (nyní spořitelna), krematorium, v Podmoklicích škola, sokolovna, sbor církve husitské. V důsledku války byly stavby omezeny, přesto v prvním období Na Kruhách vyrostla moderní továrna na výrobu pleteného zboží (pozdější Kolora 03), obytné domy pro zaměstnance, dva cizovní domy pro uprchlíky ze zabraného pohraničí a budova finančního úřadu.

NESOURODOST STRUKTUR MĚSTA

Děravé a roztroušené město je výsledkem historického vývoje. Od 13. století až do doby industrializace zde bylo několik malých sídel, které se s rozvojem tkalcovství spojily v jedno. Toto mu dodalo další charakter a to různorodost struktur, které dotvářejí dnešní obraz města.

Jako téma jsem zvolila území na severu Semil, které se stalo blíží součástí města teprve v 80. letech, když bylo na ostrově Řeky vystavěno sídliště, které přiléhá k Schmidtové tkalcovně, která se po znárodnění stala továrnou Kolora 01.

Tato lokalita je rozhraním města a vesnice Bítouchova, který se k němu připojuje, díky své lákavé poloze na jižním svahu. Cíp ostrova, který směřuje k centru Semil ukazuje k soutoku, kde se protíná velké množství cest a stezek a zároveň se zde přirozeně soustřeďuje energie, kterou místo vyzařuje. Na druhém konci ostrova se tyčí ohromující tkalcovna, která je zároveň vstupem do nejkrásnějších částí krajiny v okolí Semil.

Území leží na křižovatce cest, které směřují do krajiny, do města nebo vedou skrze něj dále k zajímavým bodům v krajině nebo v jiných městech.

ÚZEMNÍ PLÁN

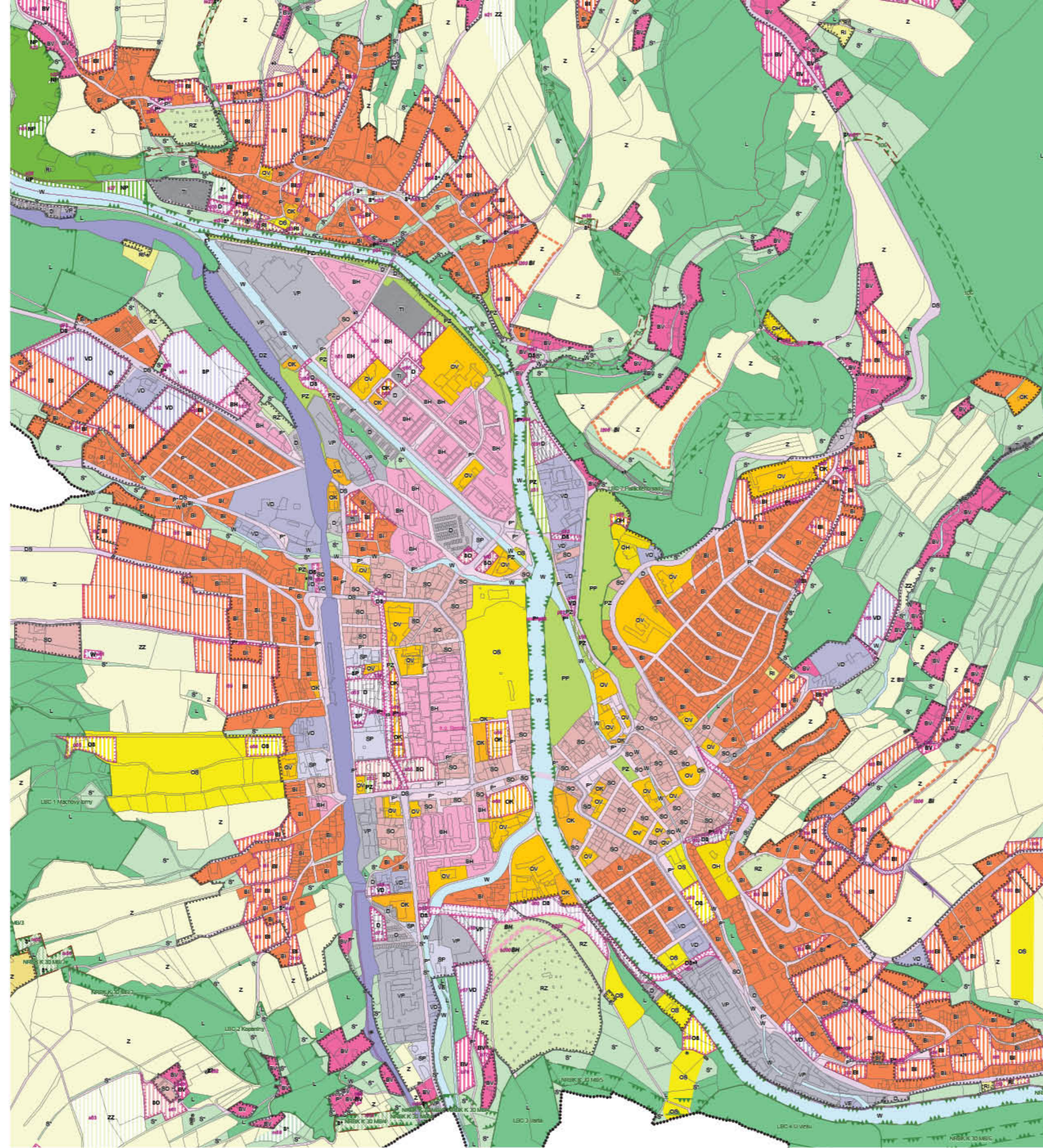
15 LET
+ AŽ 700 OBYVATEL
+ AŽ 300 RODINNÝCH DOMŮ

... Zachována je stávající **urbanistická a architektonická struktura a kompozice města a jeho místních částí**. Nově navržené plochy tuto strukturu zohledňují.

- Respektováno je stávající rozložení funkčních ploch ve všech sídlech města Semily.
- Regulační zásady výstavby funkční i prostorové jsou stanoveny s **ohledem na zachování estetické úrovně obrazu sídla, odpovídající svému umístění v kvalitním přírodním prostředí**.
- Obec má v současné době cca 9 000 obyvatel, dá se předpokládat **nárůst na 9 700 obyvatel v časovém horizontu 15 let**.
- Vzhledem k situování sídla ležícího na celostátní i regionální železniční trati, v blízkosti Liberce, Turnova a Jablonce nad Nisou, **v krásném přírodním prostředí, je v obci zájem o výstavbu rodinných domů**. Reálný předpoklad je výstavba **300 až 350 rodinných domů** a cca 300 bytů v bytových domech v časovém horizontu 15 let.

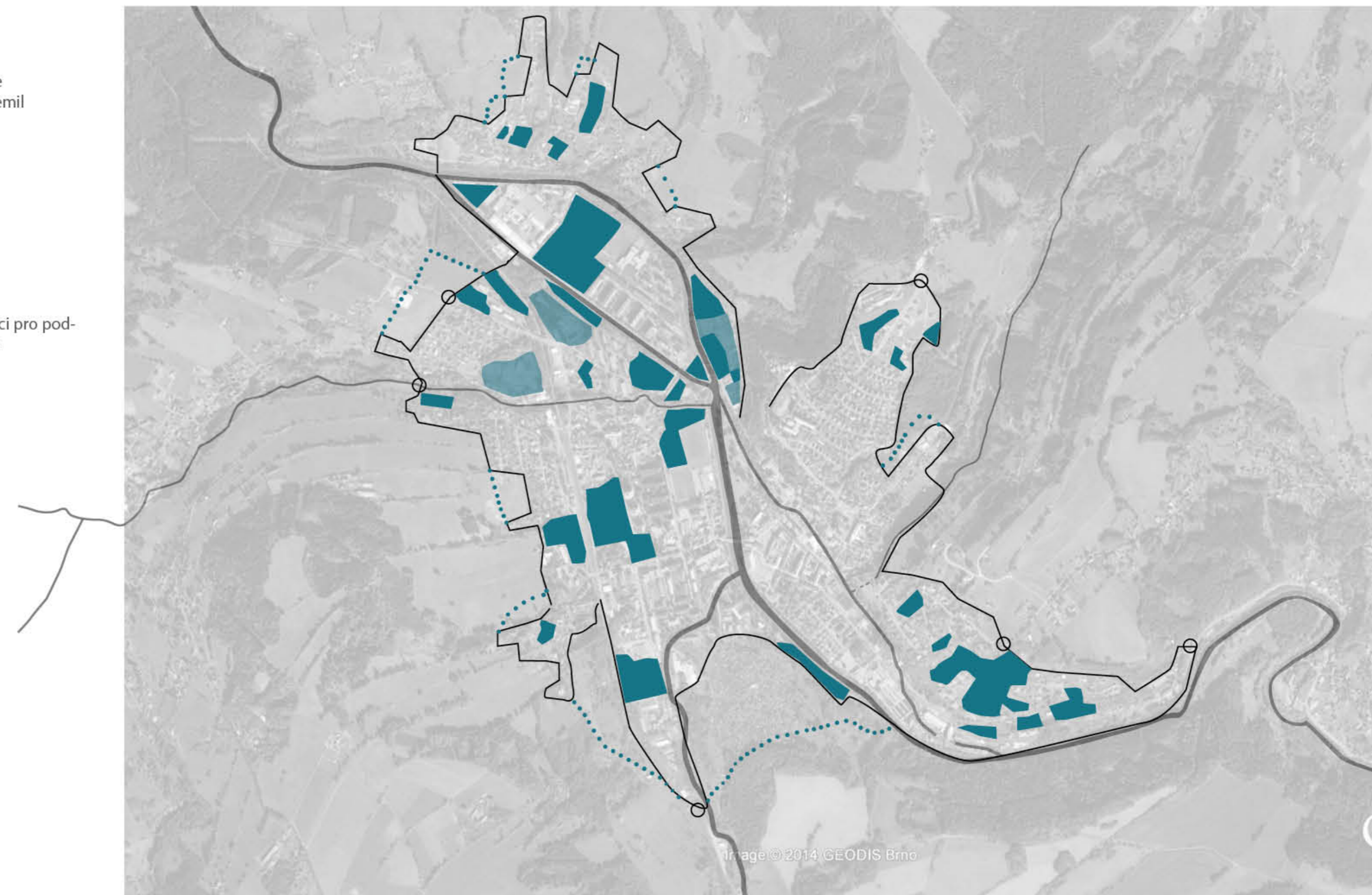
- maximálně využívány stávající areály

Současná politika města mne přivedla k zamýšlení se nad možným způsobem rozvoje města. Výše uvedený odstavec z textové části územního plánu je podkladem pro můj návrh. Tyto dané podmínky a stanovy města jsou dle mého názoru stanoveny správně a měly by se respektovat.

ANALÝZA - MOŽNÉ ROZŠÍŘENÍ SÍDLA A REZERVY UVNITŘ NĚJ - PŘI ZACHOVÁNÍ JEHO OBRAZU

- dnešní hranice sídla
- ⋯ možné rozšíření hranice při zachování obrazu Semil
- příjezd do Semil
- rezervy sídla
- dnes fungující areály, vhodné pro transformaci pro podpoření propojení města

?

Jak oživit město, kde se nyní jezdí **převážně autem**? Jak uspokojit **poptávku po bydlení v rodinných domech**, aby si podhorský venkov zachoval svoji tvář? Je správné, aby ve městě zůstalo velké množství rezerv, když se stále rozšiřuje do kopců a vše se stále vzdaluje?

ÚZEMÍ

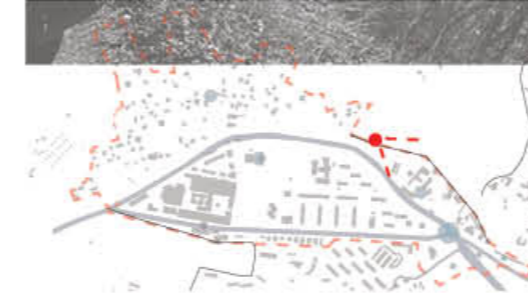
LOKALITY V ÚZEMÍ

- 1 soutok - solitérní lokalita
propojení, zavedení do
centra, zatraktivnění
- 2 haly u vody - okraj uvnitř města,
doplnění, polyfunkce,
propojení
- 3 sídliště řeky - definování prostoru,
lokální centrum, polyfunkce,
dokončení
- 4 území nikoho - solitérní lokalita
propojení
- 5 továrna - zatraktivnění pro
investory, přiblížení lidem
- 6 kolonka - napojení, znovuvyužití
- 7 bitouchov
doplnění, návaznost
na krajinu, dodefinování
prostoru

1+2 SOUTOK A AREÁL INDUSTRIÁLNÍCH HAL:

Garáže, houští, boudy, haly, obcházení, chybějící chodníky, stavebniny, soutok několika řek. Tak by se dalo v rychlosti charakterizovat místo soutoku na počátku sídliště Reky. Místo, které má velkou přirozenou energii a důležitost. Není tak s ním ale zacházeno. Jizera se zde rozděluje na divokou a regulovanou - náhony, které vedou k elektrárnám. Dále se v tomto místě do Jizery vlévá Chuchelský potok. Vede sem mnoho cest, které se zde chaoticky křížují. Auto územím pouze projíždějí a to docela rychle, nemají ani kde zastavit. Je to jediné napojení ostrova k městu; jak pěšky, tak dopravně.

pohled na opuštěné skleníky

rozhraní - konec města/krajina

areál technických služeb Semily

stávající rodinný dům na cípu areálu

SAVA s.r.o - výroba oken

víla u silnice

1+2 SOUTOK A AREÁL INDUSTRIÁLNÍCH HAL:

Dominantou soutoku je státní archiv, který se příznačně svojí oblou stranou fasády obrací do všech stran soutoku. Aktuálně, ale území poněkud ovládla nedávno postavená majestátní bílá zavěšená lávka. Přestože na ni bylo vydáno až příliš finančních prostředků, než aby byly postaveny obě potřebné lávky, splňuje svoji funkci velmi dobře a obyvatelé ji velmi rádi využívají.

Doposud až trochu nedůstojné zacházení s tímto územím ve mě vzbuzuje otázky, nad kterými se ve svém projektu zamýšlím: Nemohlo by se celé území ještě lépe propojit a vytvořit tak živý uzel města? Mohl by tento uzel více přiblížit poněkud odříznuté sídliště a celý ostrov městu? Proč území kudy prochází denně spoustu lidí, není v některých místech na pěší pohyb skoro vůbec připraveno? Nedaly by se prostory nějak lépe rozčlenit, definovat popřípadě uzavřít, tak aby dostaly úplně nový rozměr? Proč se nedá projít k řece a dále do Bitouchova? Je areál, kde se nyní nacházejí uzavřené industriální areály stále onou periferií? Nemění se dnes již jeho role se stále větším upevňováním vztahu Bitouchova a Semil - nemělo by se zde více využít potenciálů tohoto místa?

pohled z náplavky na nový zavěšený most

most spojující území s centrem

pohled na náplavku

pohled od soutoku na archiv

vybavenost na cípu

pohled z cípu městského parku

SÍDLIŠTĚ:

Až příliš vysoké a až příliš přísně do území posazené panelové domy, které hýří novými barvami zateplených fasád. Sídliště, kterým prostupuje zeleň skrz naskrz, jakoby v ní plavalo. Klidné, posazené na velmi atraktivním místě, rychle pěšky dostupné z centra města. Pouze pocit z území, které leží mezi ním a centrem působí dalece. Okolní položení strmě stoupajících kopců, obklopení náhonem a přírodním tokem Jizery, dodává sídlišti, které má příznačný název "Reky", výjimečný charakter.

Domnívám se, že podobně prostorově uspořádané sídliště by v rámci většího města nebo položené více v jeho nitru, nebylo nejlepším místem pro bydlení. V tomto případě, ale ani sídliště samotné ani prostory mezi ním nevnímám negativně. Pomohlo by pracovat se změnou uličních profilů a zvýšit tak nenásilně kapacitu parkovacích míst, které by se tak mohly rozčlenit vložením záhonků nebo keříků. Stromů je zde poměrně hodně, jen mezi nejvyššími domy je poněkud postrádám. Meziprostory tak působí trochu nehostinně a prázdně.

Prostory na sídlišti i kolem něj tedy shledávám v podstatě neproblematické. Co však sídliště žalostně postrádá je jakákoliv vybavenost v jeho blízkosti, napojení na město nebo lepší dopravní napojení na okolí. Jsem přesvědčena, že samotná změna jeho role ve městě, přeměna pocitu, že se zde nacházíme na konci Semil a dále již nic nepokračuje a zlepšení jeho napojení na okolí, mu přidá onu chybějící kvalitu, kterou obyvatelé nyní postrádají.

pohled od náhonu na nejvyšší domy sídliště

pohled na náhon

vybavenost sídliště

vnitřní ulice

zahradka domova důchodců

ÚZEMÍ NIKOHO, TOVÁRNA A KOLONKA:

Území nikoho. Takový pocit vyvolává velký zanedbaný prostor mezi sídlištěm Řeky a Schmidtovou továrnou. Obrovská neuchopitelná plocha plná náletové zeleně. Celé území je z krajů jasně vymezeno, je ale příliš rozlehlé. Z východu a západu jej obklopuje Jizera a z jihu se stýká se sídlištěm, kde nám připadá, že jsme na konci města a nacházíme se v prostoru, který bude v nejbližší době zastavěn.

Ze severu vymezuje pevnou hranici obdivuhodná bývalá mechanická tkalcovna a k ní přilehlá kolonka. Teprve tímto začíná dávat prázdný oddělující prostor smysl. Rozlehlý areál továrny, který byl dříve soukromým zcela uzavřeným areálem, se přirozeně poněkud ohradil vůči městu a byl strategicky postaven tam, kde se dá dobře napojit na železnici, řeku a bude mít stále dost prostoru pro případné rozšiřování. Zároveň nebyl zbytečně vystaven množství kolemjdoucích.

náletová zeleň a komín teplárny

vztah ke kolonce

objekt k demolici

vstupní dvůr továrny

vodní elektrárna u náhonu

ÚZEMÍ NIKOHO, TOVÁRNA A KOLONKA:

Dříve zcela uzavřený a separovaný areál měl vlastní urbanismus, obyvatele i řád. Byl ikonou a slávou města, které na něj bylo hrdé. Dnes se ale situace mění. Továrna je opuštěná a jen některé prostory si pronajímá pár soukromníků. Její jedinečnost zůstala pouze v jejím architektonickém ztvárnění.

Zamýšlím se nad tím, jak bychom měli přistupovat k ikonickým industriálním stavbám, které jsou dnes bohužel více zátěží než pýchou pro město. Je potřeba s hodnotami, které tyto stavby přinesly pracovat a zachovávat je. Avšak je také nutné si uvědomit, že se jedná o stavby čistě funkční postavené pro určitý účel a že snesou transformování a přizpůsobování. Byly pro to stvořené. Proto by neměly být zakonzervovány.

Z uzavřené a čistě soukromé záležitosti se díky vztahu města a obyvatel k továrně z celé věci tedy stává i věc veřejná. Mou odpovědí je zapojit továrnu do města, vložit do ní také veřejné funkce, zpřístupnit ji a navrátit jí tak život.

zadní dvůr továrny

opravená tkalcovna

vnitřní dvůr kolonky

ulice mezi továrnou a kolonkou

zahrady kolonky

pohled od řeky

BÍTOUCHOV:

Vesnice, která byla dříve zcela oddělená od Semil. Rozrůstala se na jižních svazích nad divokou Jizerou na sever od města. Charakteristické pro ni byly nepravidelné klikaté cesty a jednotlivé klastry vesnické zástavby, které se začaly pomalu spojovat v jeden nesourodý celek.

Bitouchov je vstupem a také součástí krásné krajiny. Je protkaný spoustou cest a stezek a u hostince se zde napojuje také známá Riegrova stezka.

Procházet se tady je velmi příjemné, klidné. Jakoby bylo město naprosto v nedohlednu. Většina obyvatel nemá u domu žádný plot a všichni se znají velmi dobře. Jediné, co působí docela dramaticky je strmý terén, ve kterém jsou domy posazeny. Nepravidelně umístěné domy, jejichž orientace většinou kopíruje vrstevnici, směrem do kopce řídnou a pomalu se tak vesnice rozplývá v krajině.

Bohužel nová zástavba tyto charaktery Bitouchova nerespektuje. Vytváří nepřírodní rozhraní s krajinou, zabírá si až příliš velké pozemky, na kterých jsou domy posazeny uprostřed. Pozemek obklopuje plot s podezdívkou nebo hustě vysázené živé ploty. Všichni by zde ale chtěli bydlet. Je to momentálně nejatraktivnější lokalita.

Pokud ale tato vesnice o svůj charakter přijde, ztratí i atraktivitu a celkový obraz. Je potřeba vymezit hranice pro rozšiřování, novou zástavbu regulovat a dobře vymezit nové pozemky.

místo nové malé návsi, které návštěvníka zavede ke škole a hostinci -historické centrum vesnice

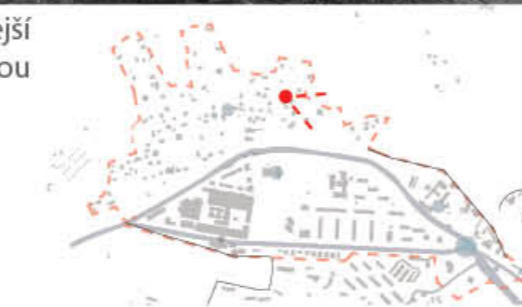
uzavření návsi shora stodolou - dnes je frekventovanější místo podpořeno pouze kontejnery

rozcestí, louka uvnitř vesnice

holé ukončení vesnice novější zástavbou

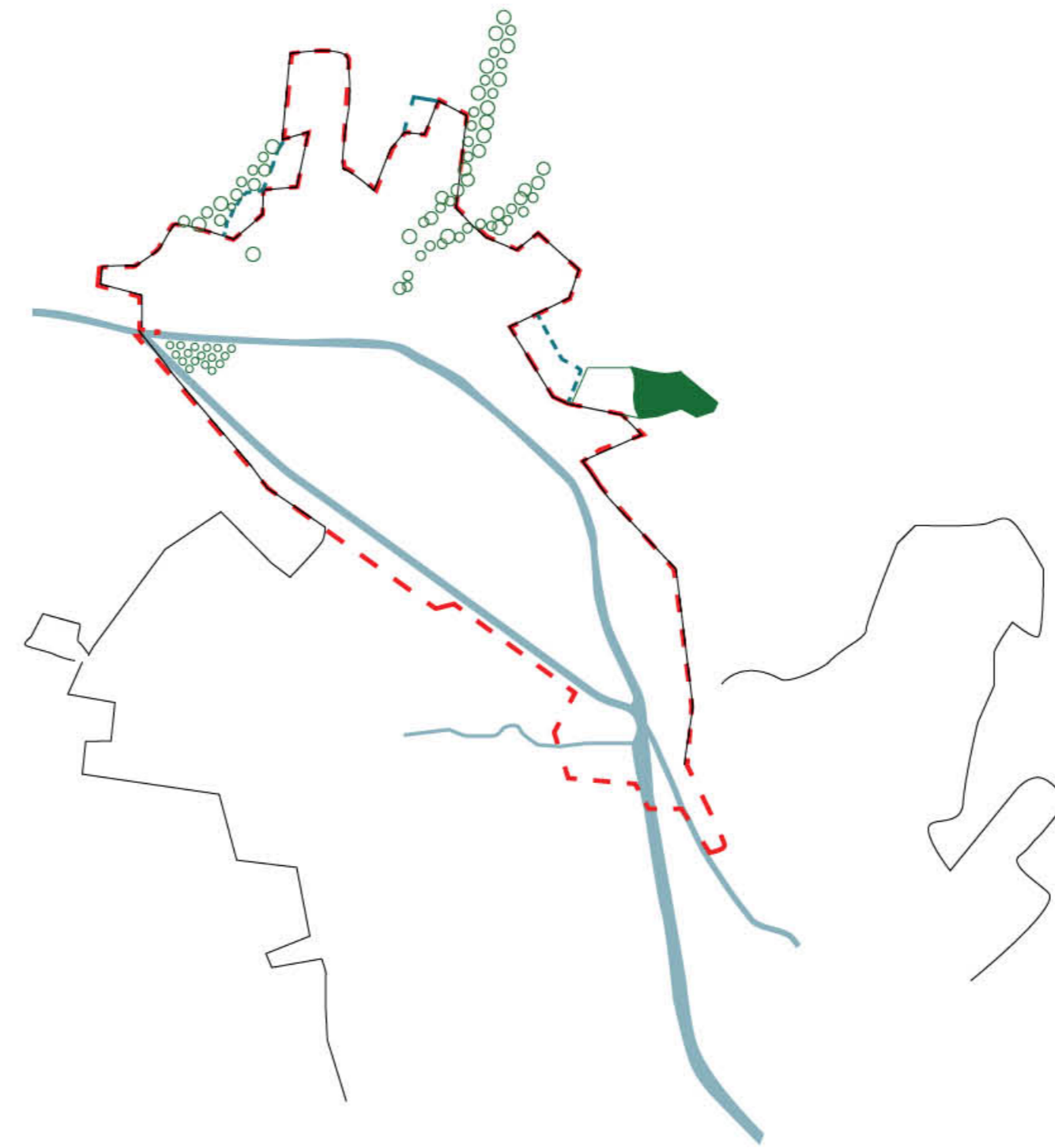

na kopci nejbliže k Semilům přechází zahrady volně do krajiny, místo příjezdových cest zde jsou polní cesty

ploty jsou jen někde

1) DOTVOŘENÍ HRANIC A NÁVAZNOST NA KRAJINU

2) ZACELENÍ, DOPLNĚNÍ STRUKTUR A PROPOJENÍ

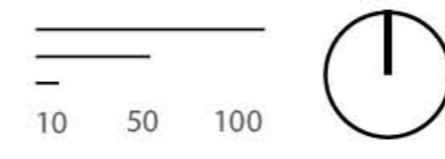
ŘEŠENÍ - NÁVRH

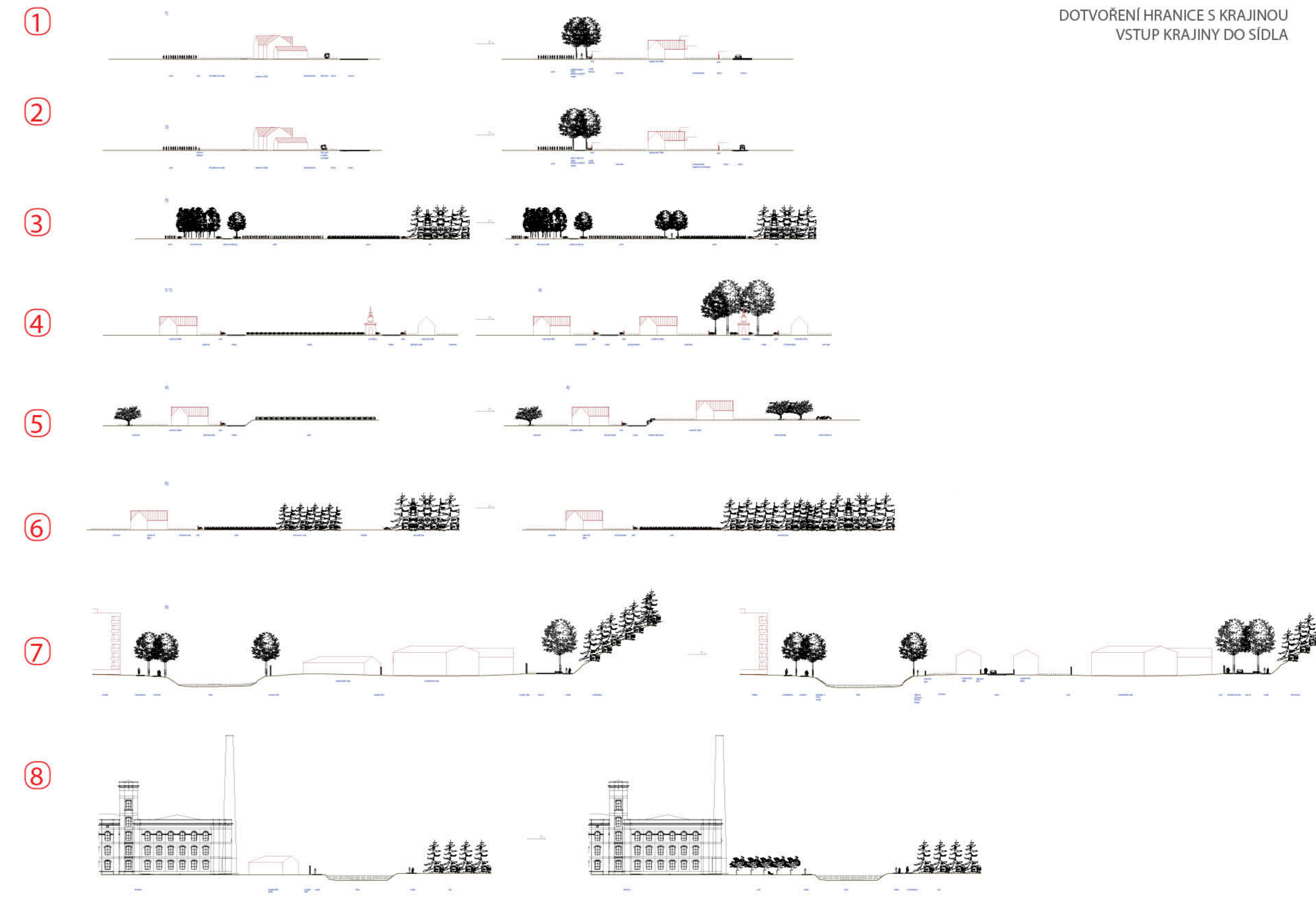
1)DOTVOŘENÍ HRANIC A NÁVAZNOST NA KRAJINU

- navržené stromy
- les
- rozšíření sídla

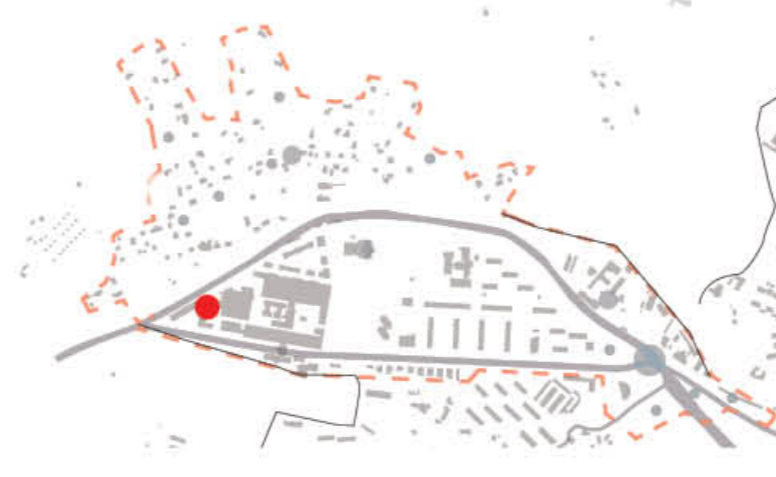

DOTVOŘENÍ HRANICE S KRAJINOU
VSTUP KRAJINY DO SÍDLA

1

PĚŠINA PODĚL SÍDLA, KTEROU LEMUJÍ STROMY

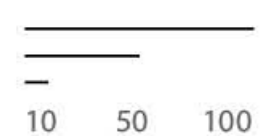
7

TOVÁRNA JAKO VSTUP DO/Z KRAJINY, ODSTRANĚNÍ INDUSTRIÁLNÍ KAŠE, UMÍSTĚNÍ PÁLENICE A SADU

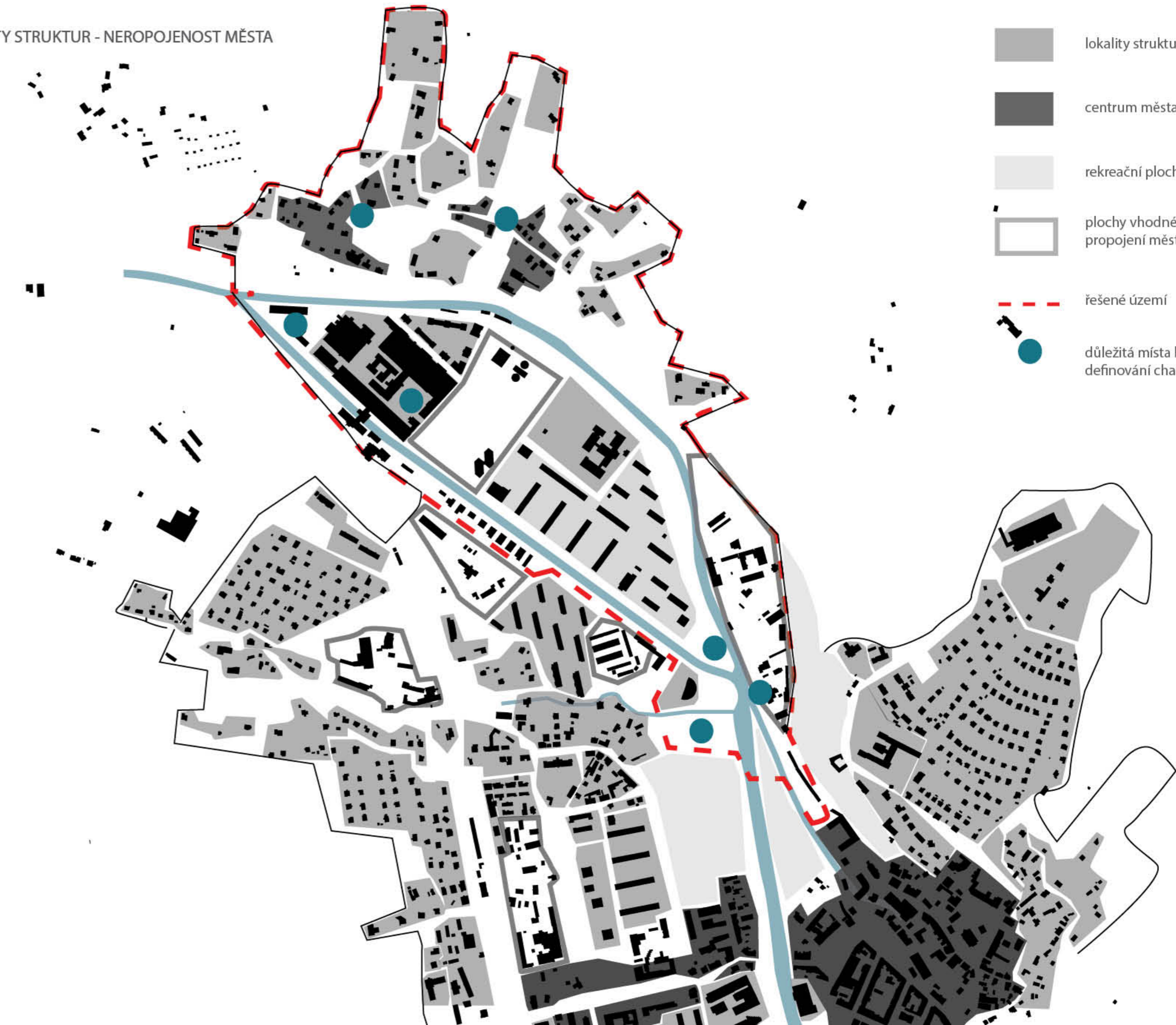

2) ZACELENÍ, DOPLNĚNÍ STRUKTUR A PROPOJENÍ

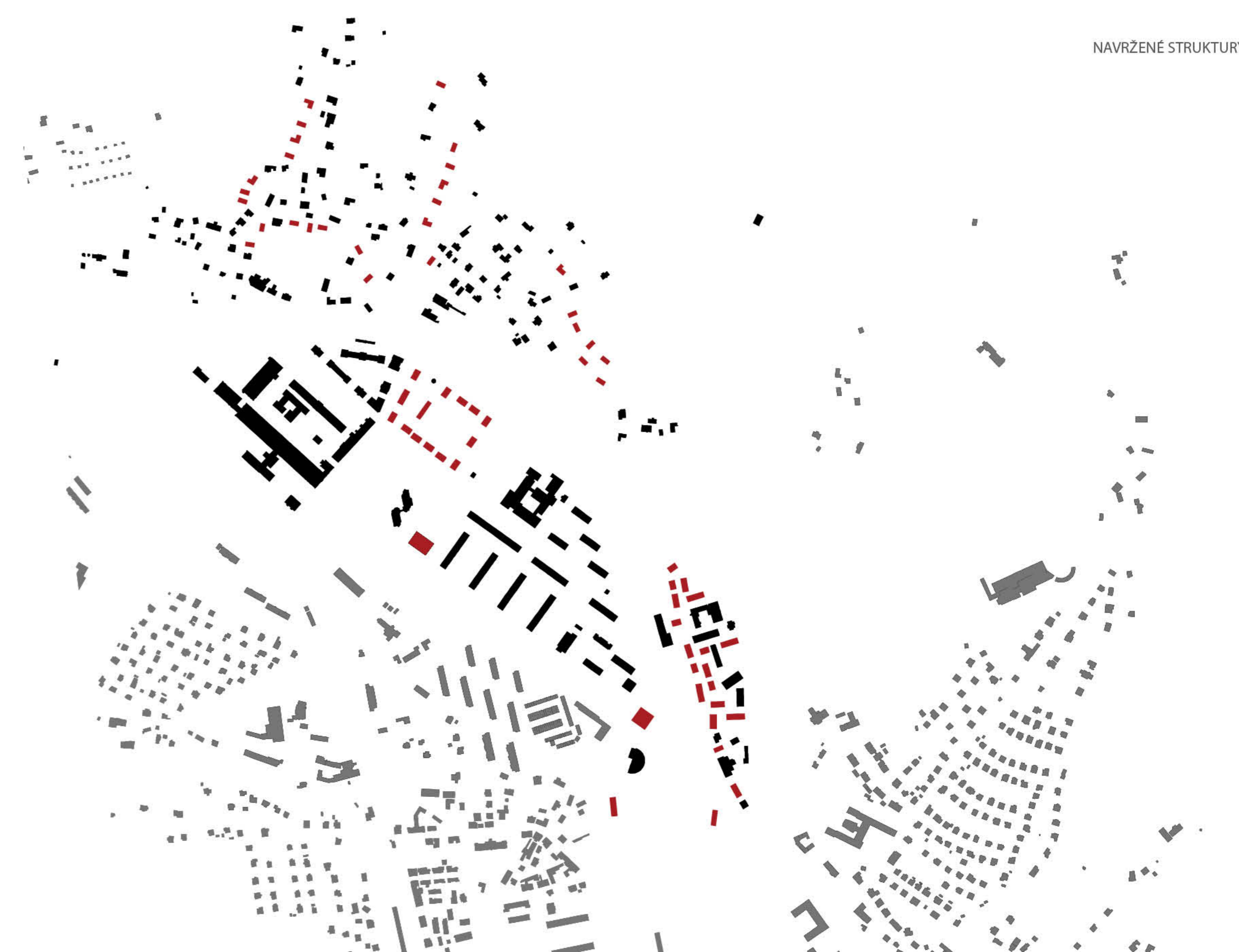
OBJEKTY VE ŠPATNÉM ŠTAVUVHODNÉ KE ZBOURÁNÍ

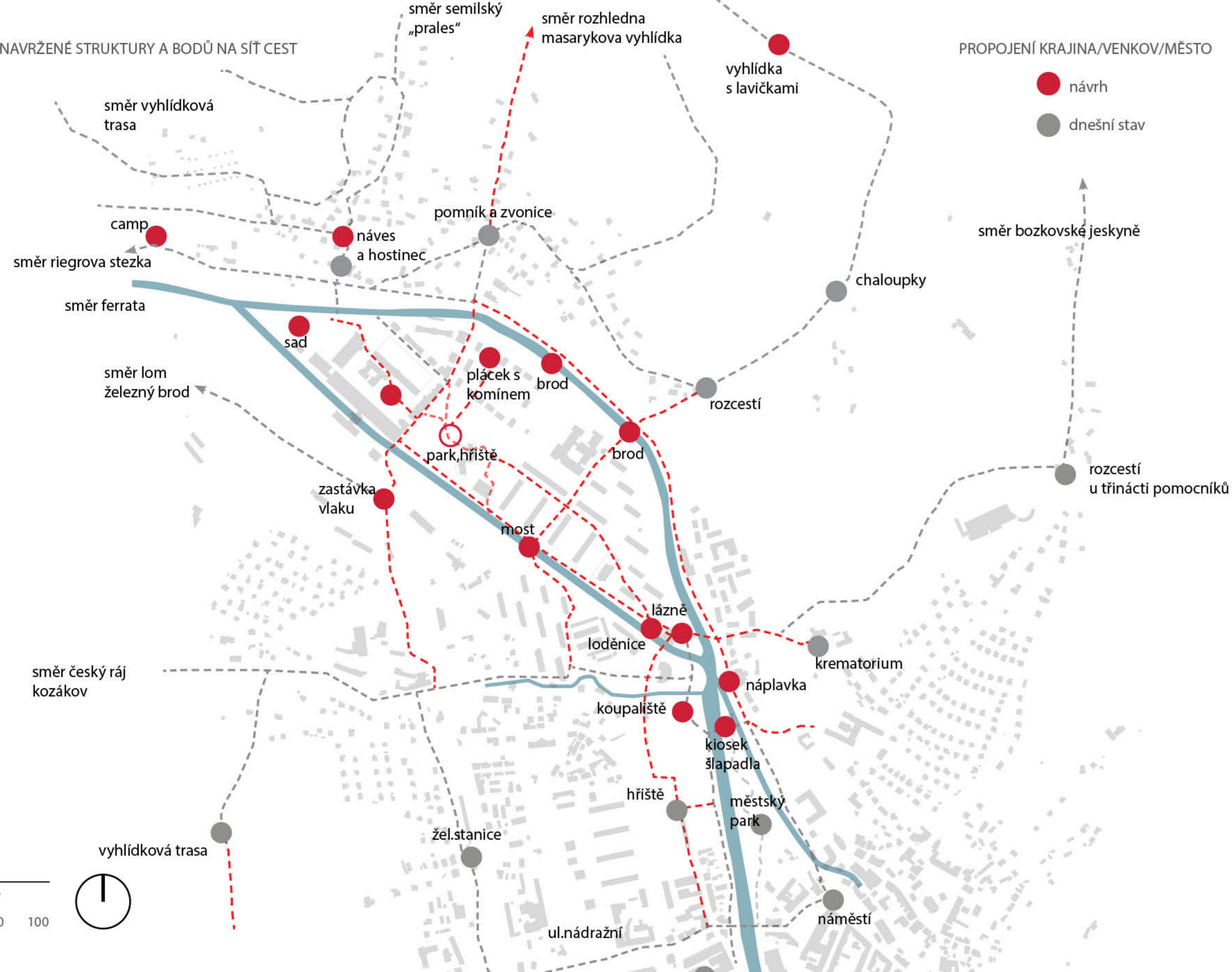
LOKALITY STRUKTUR - NEROPOJENOST MĚSTA

- lokality struktur
- centrum města, vesnice
- rekreační plochy
- plochy vhodné k transformaci pro propojení města
- řešené území
- důležitá místa bez definování charakteru nebo děje

NAPOJENÍ NAVRŽENÉ STRUKTURY A BODŮ NA SÍŤ CEST

PRODLOUŽENÍ RIEGROVY STEZKY, ZPŘÍSTUPNĚNÍ DRUHÉHO BŘEHU

NÁVRH

BÍTOUCHOV - bydlení na vesnici na kopci

KOLONKA 2 - bydlení mezi parkem a řekou

SOUTOK - bydlení u vody blízko centra

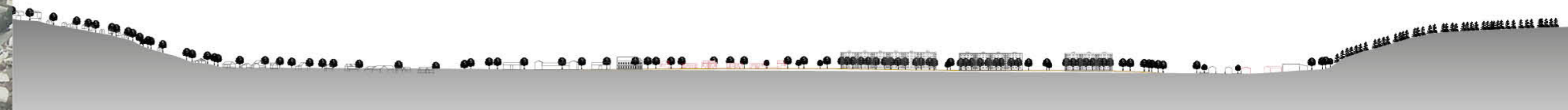

LETECKÝ POHLED NA NOVÉ STRUKTURY

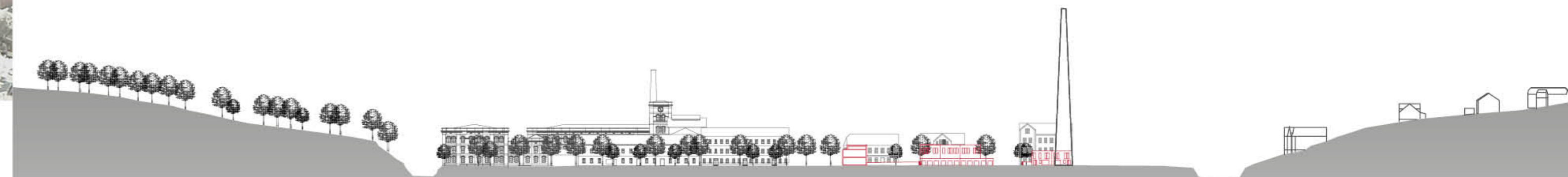
PODÉLNÝ ŘEZ ÚZEMÍM DETAILY - PŘÍKLAD ZÁSTAVBY

PODÉLNÝ ŘEZ ÚZEMÍM

PRÍČNÝ ŘEZ ÚZEMÍM

typická roztroušená zástavba

nová zástavba, která nerespektuje obraz vesnice

3 TYPY REGULACE BÍTOUCHOVA

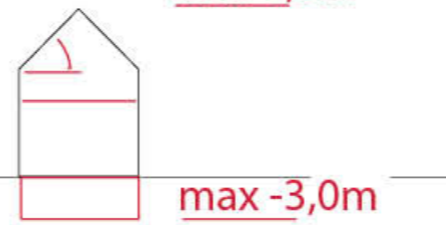
- 1) historická hustá zástavba
- 2) nová zástavba podél cest na okraji
- 3) roztroušená zástavba na kopci

- nepřekročitelná stavební čára
závazná pro orientaci hřebene a štítu
- nepřekročitelná stavební čára
- závazná čára pro umístění plotu
- hranice pozemku bez plotu

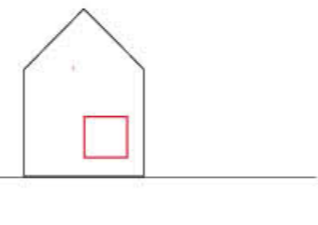
 zastavitelná
plocha pozemku

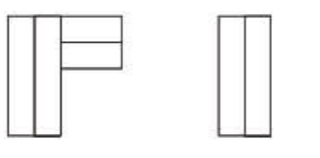
SPOLEČNÉ PRVKY

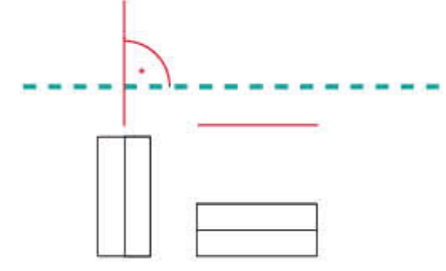
max 1NP+podkroví
max 1PP
sklon 30°- 45°
střeška je sedlová

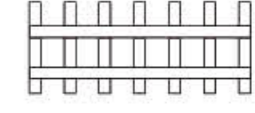
okno obytné
místnosti do
veřejného
prostoru

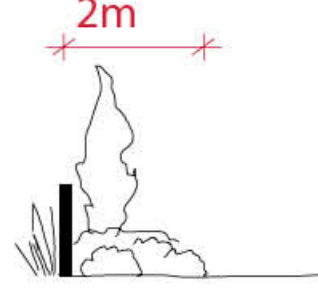
tvár do L nebo obdélný

orientace hřebene
k dané nepřekročitelné
čáře úhel 0° nebo 90°

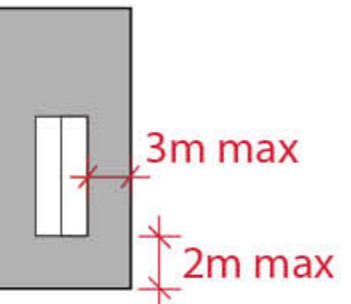

ploty jsou dřevěné
bez podezdívky

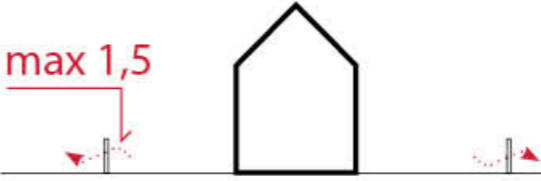

zeleň nad 0,5m sázená
podél hranice pozemku
bude schválena
architektem města

1) HISTORICKÁ HUSTÁ ZÁSTAVBA

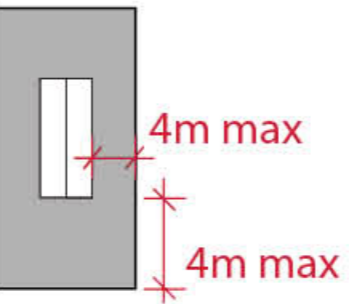

kzp = max 0,2

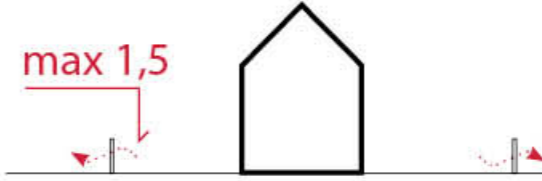

propustnost plotu min. 20%

2) NOVÁ ZÁSTAVBA PODÉL CEST

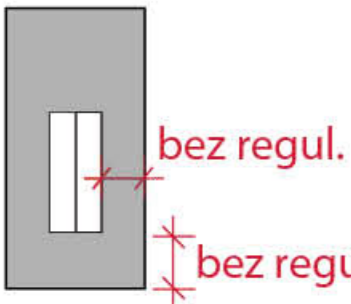

kzp = max 0,15 dům
kzp = max 0,2 s přístavbami

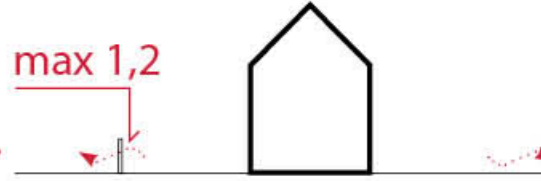

propustnost plotu min. 20%

3) ROZTROUŠENÁ ZÁSTAVBA NA KOPCI

kzp = max 0,15 dům
kzp = max 0,2 s přístavbami

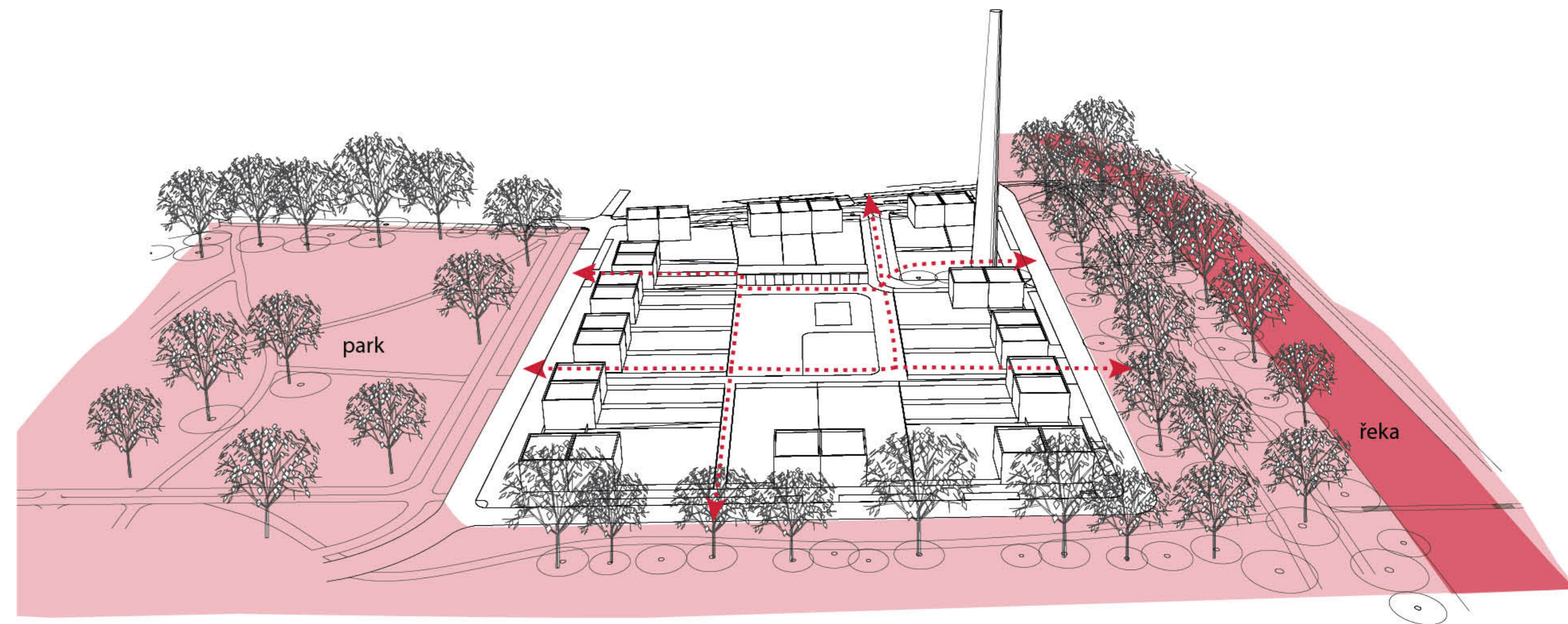

propustnost plotu min. 30%
přechod do krajiny bez plotu

PŘEMĚNA LOUKY A VSTUP ZELENĚ Z KRAJINY

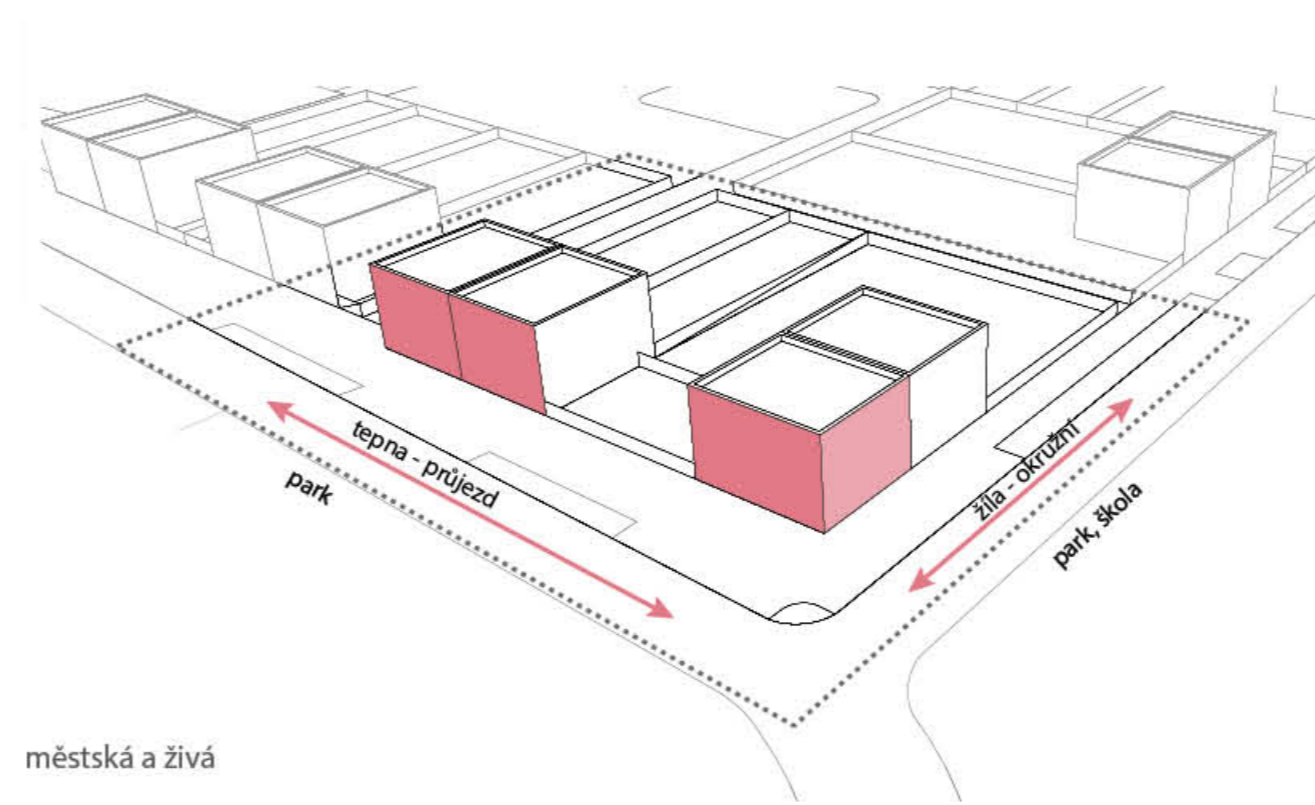

KOLONKA 2 -
BYDLENÍ NA ROVINĚ MEZI PARKEM A ŘEKOU

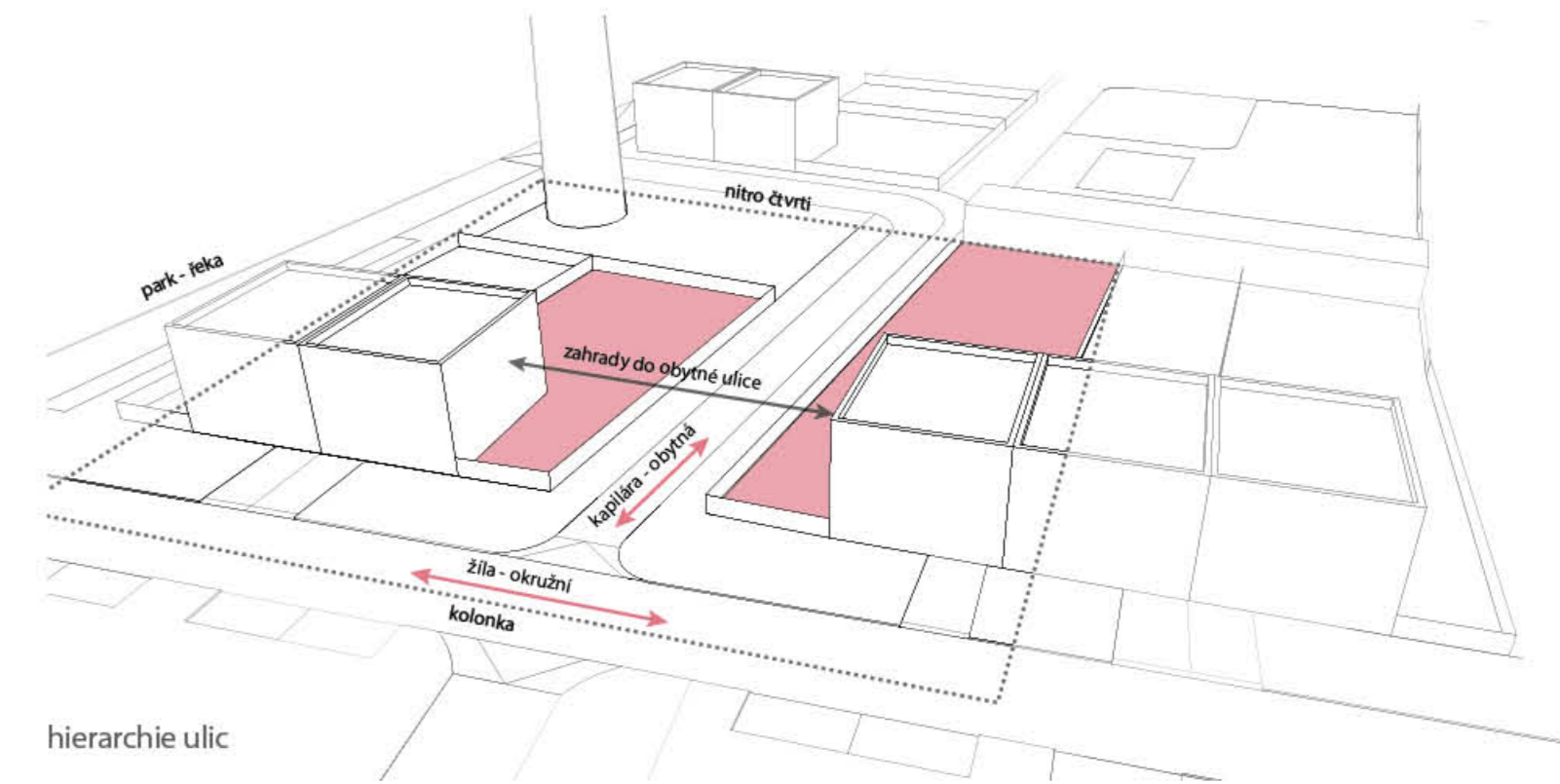

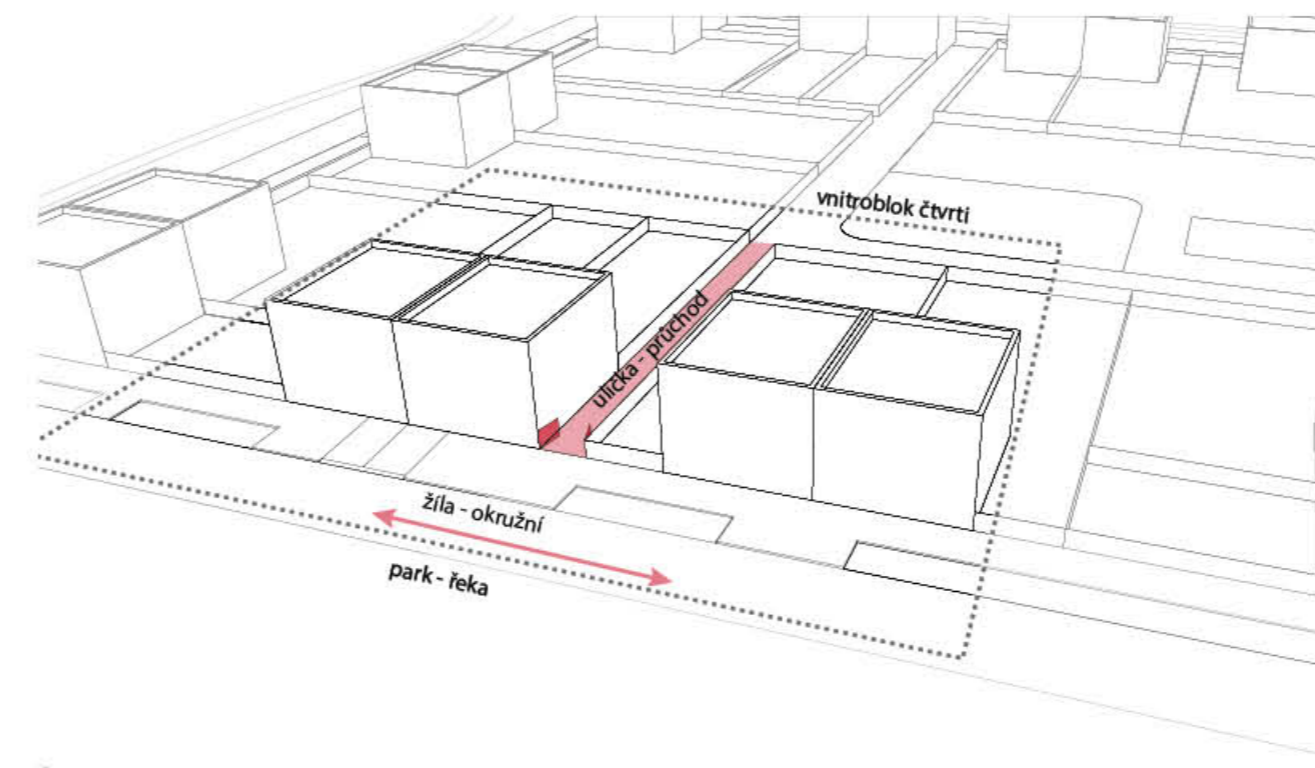
ZÁSADY ČTVRTI

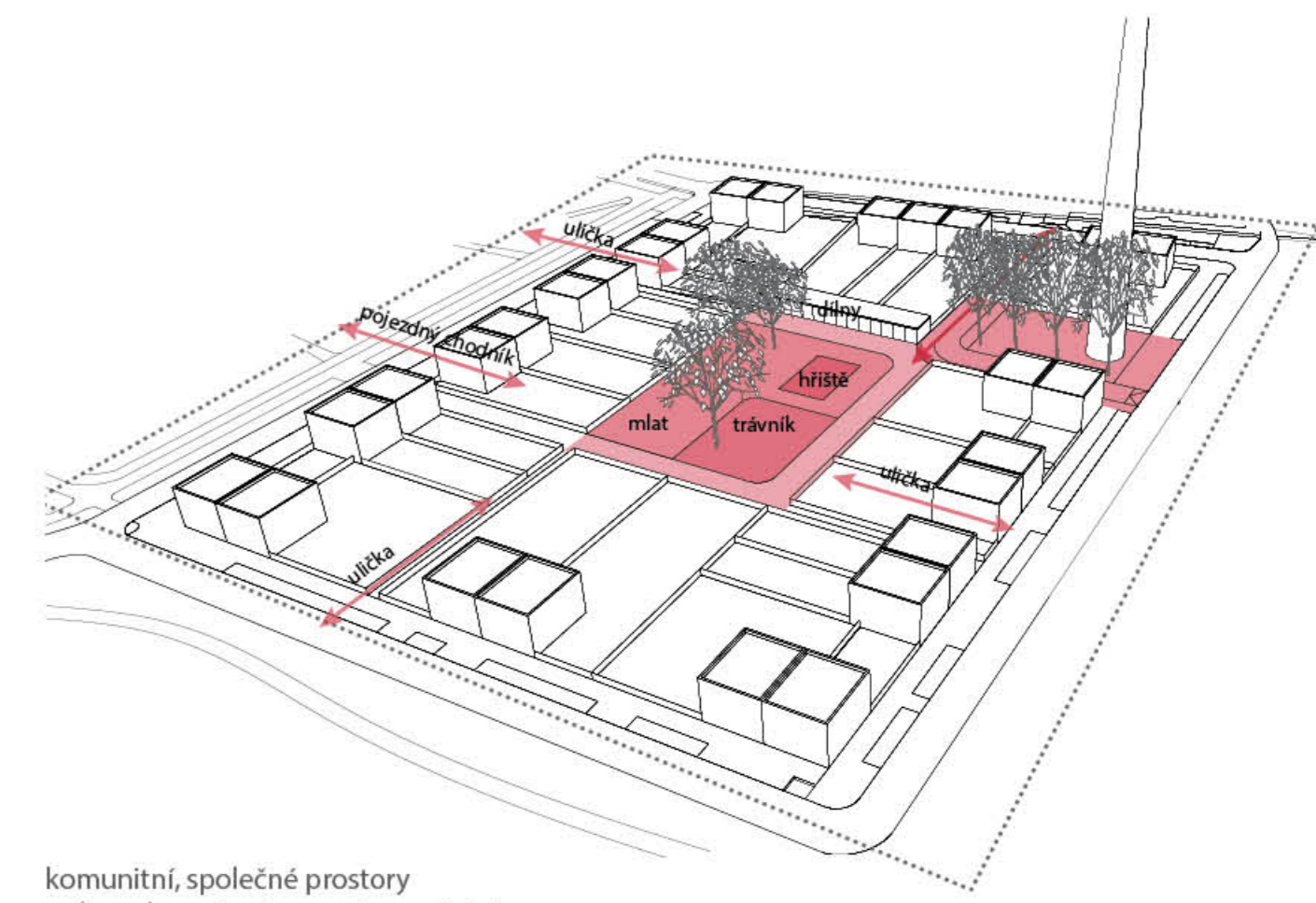
městská a živá

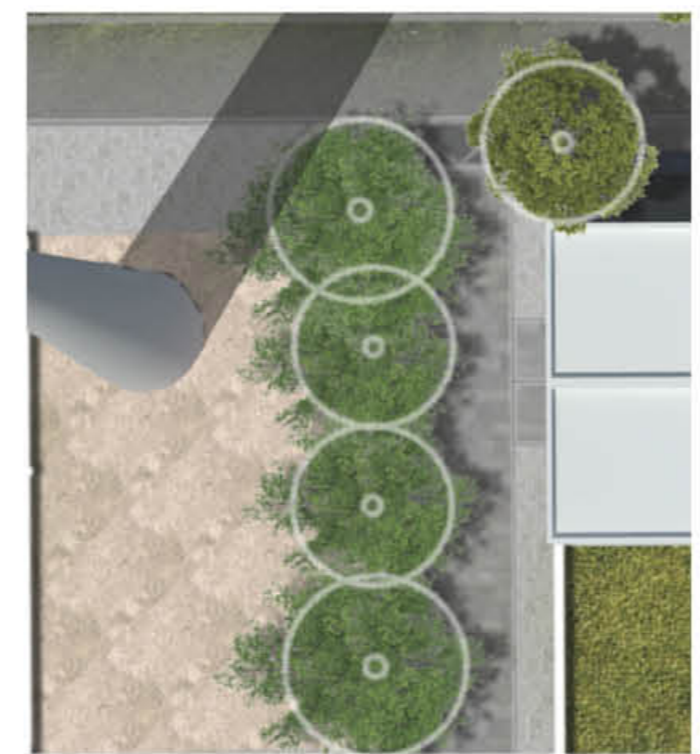
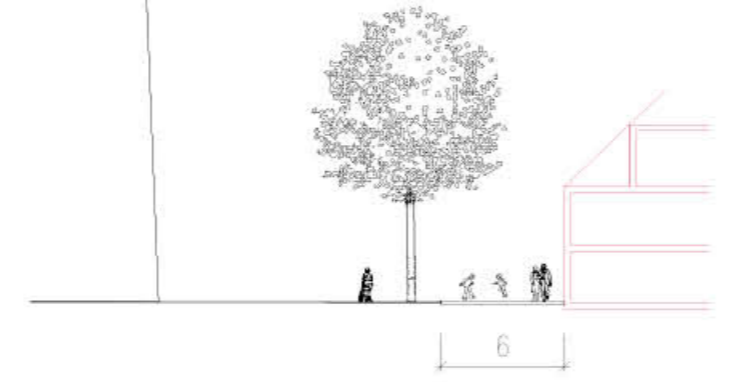
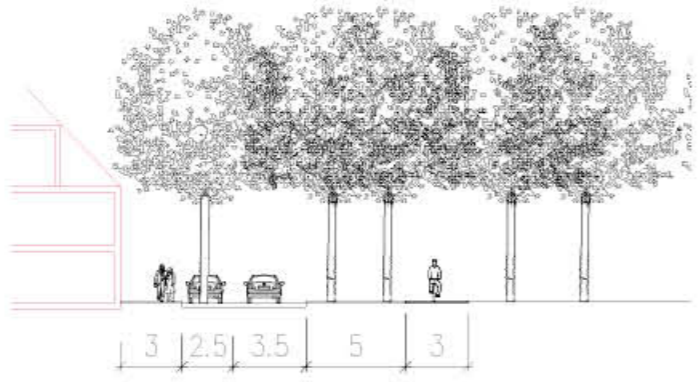
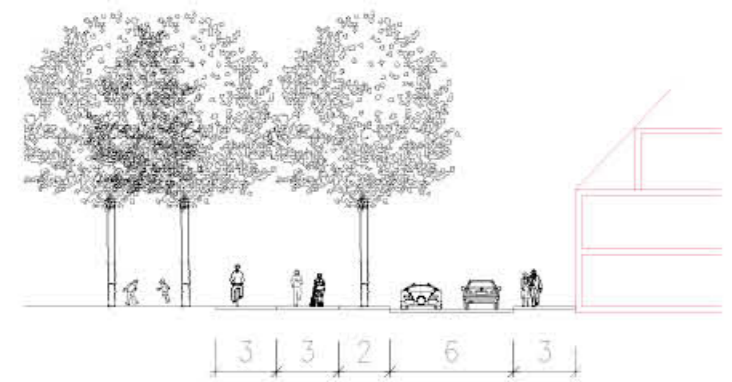
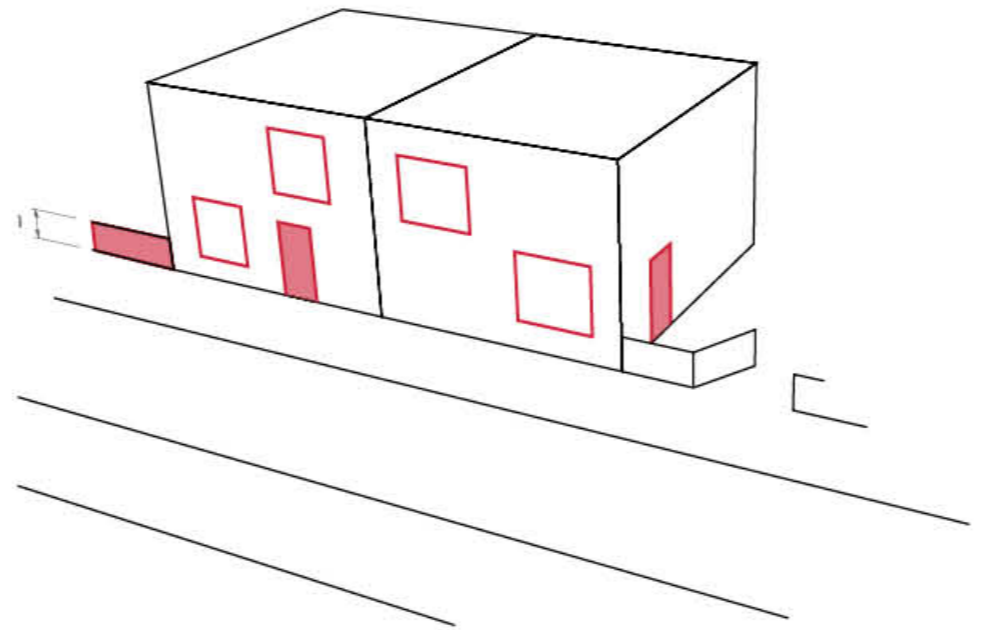
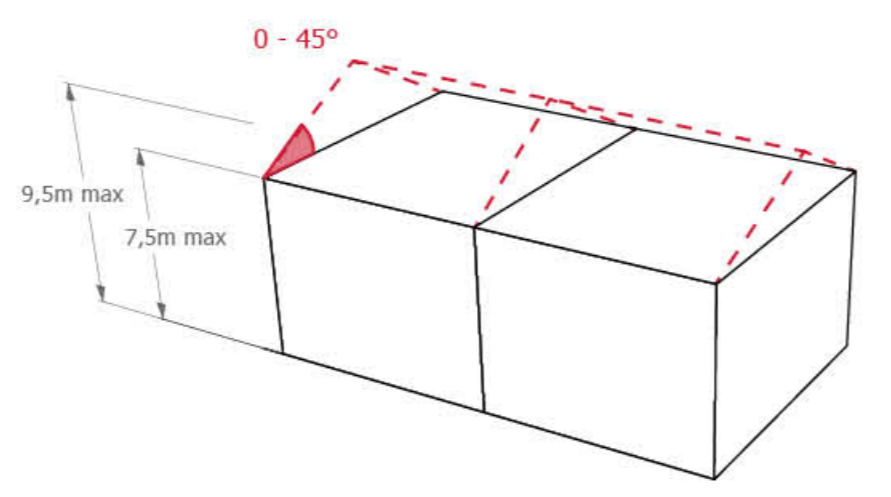
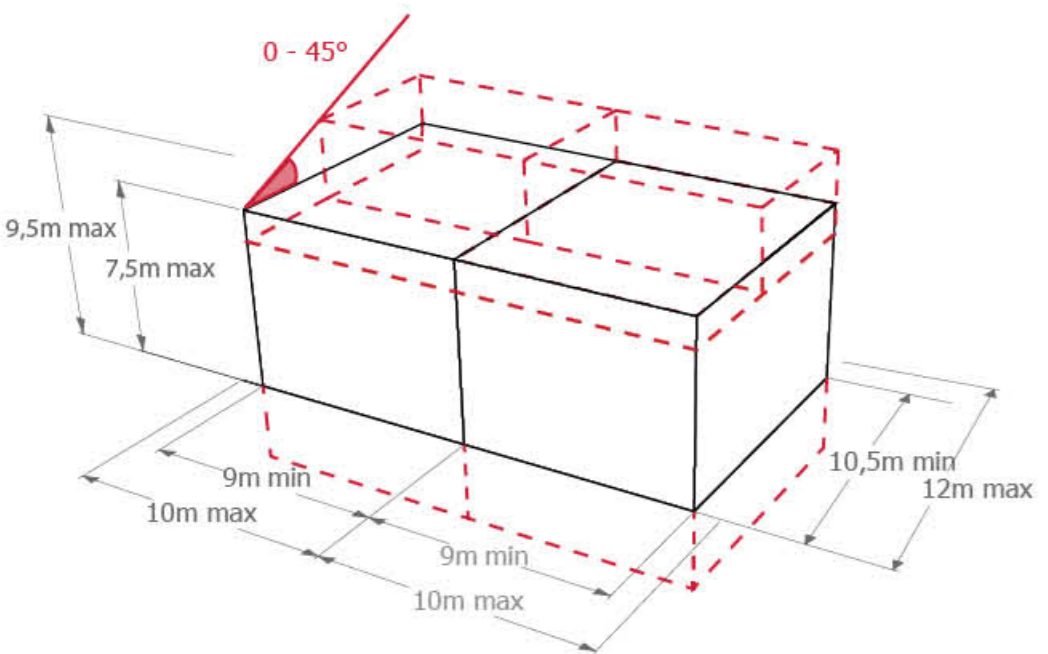
hierarchie ulic

průchodná

komunitní, společné prostory
polosoukromé, návaznost na veřejné

DETAIL ČTVRTI

Na dnes nehostinném území vzniká nová čtvrť mezi parkem a řekou, která svou strukturou navazuje na urbanisticky a komunitně velmi dobře navrženou kolonku. Čtvrť je navržena ideově. Určuji regulaci pro investora, který ji postaví. Pomocí ní se dosáhne všech zásad čtvrti, které jsou předpokladem pro dobře fungující část města.

Do území vkládám přidanou hodnotu polosoukromého vnitrodvora, ke kterému přiléhají dílny, o které je v Semilech velký zájem.

ZÁSADY ČTVRTI

- čtvrť je městská
- živá komunikující ulice
- ulice mají hierarchii
- ne samostatně stojící domy
- různé pozemky
- komunita, setkávání
- ucelenost, identita

čtvrť respektuje a navazuje na struktury města

je bodem na cestě

BYDLENÍ U VODY BLÍZKO CENTRA

Dnes z velké části dobře fungující areál industriálních hal přetvářím na přístupnou část města. Do území vkládám novou obytnou ulici, která lépe propojí celé území a poskytne také novou příjemnou cestu z Bítouchova do centra města.

Zároveň zpřístupňuji druhý břeh řeky a napojuji tak Riegrovu stezku přes náplavku až do centra.

Atraktivní území se snažím maximálně využít a podle toho také rozparcelovat. Navrhuji pouze veřejné prostory a ulice; novou zástavbu navrhuji pouze regulovat.

V místě soutoku zklidňuji dopravu sítí jednosměrek a vytvářím městský uzel s náplavkou, vybaveností a zajímavými objekty. Náplavka pokračuje dále k zámku podél náhonu až do centra.

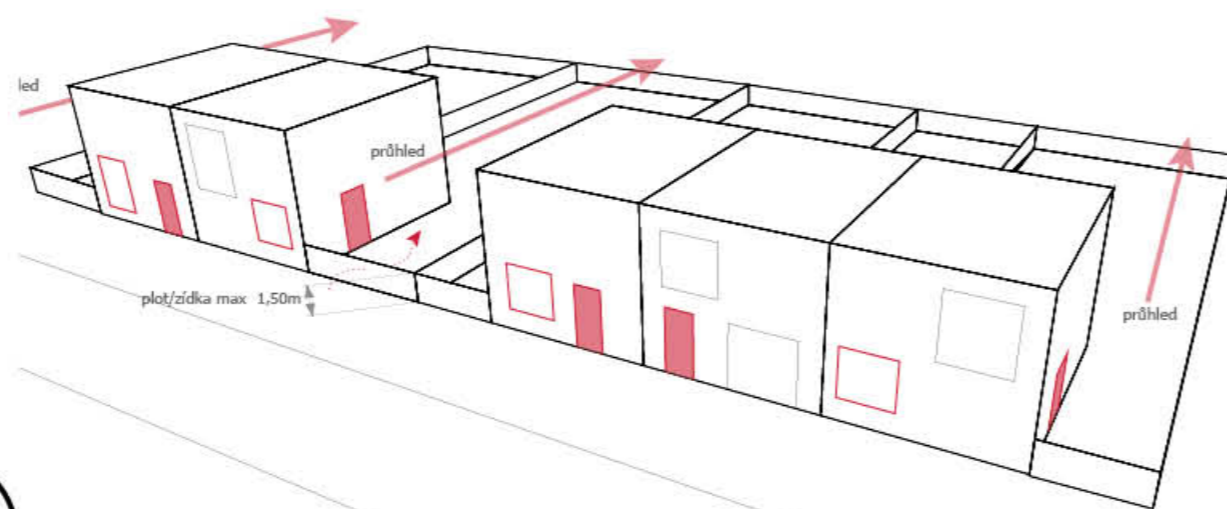
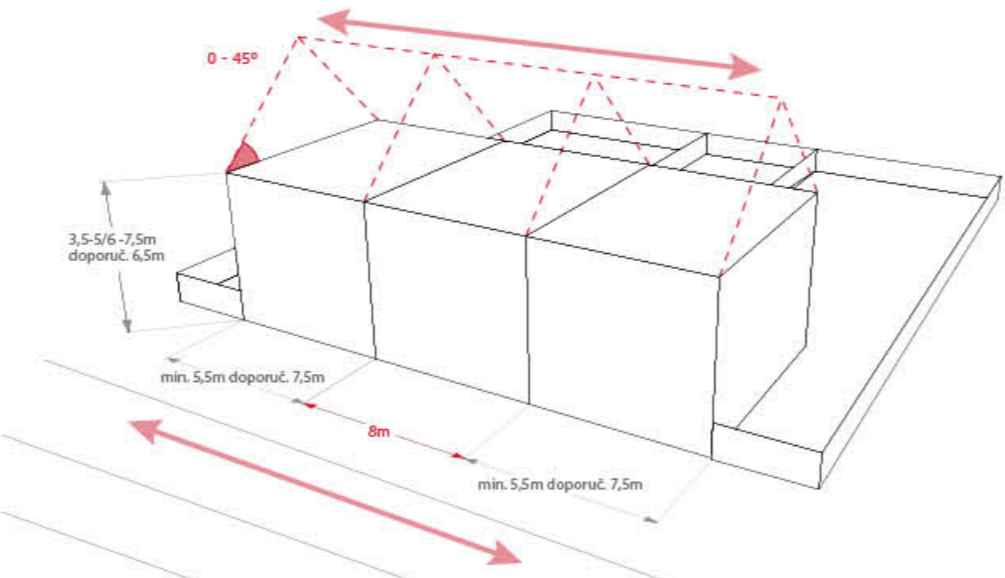
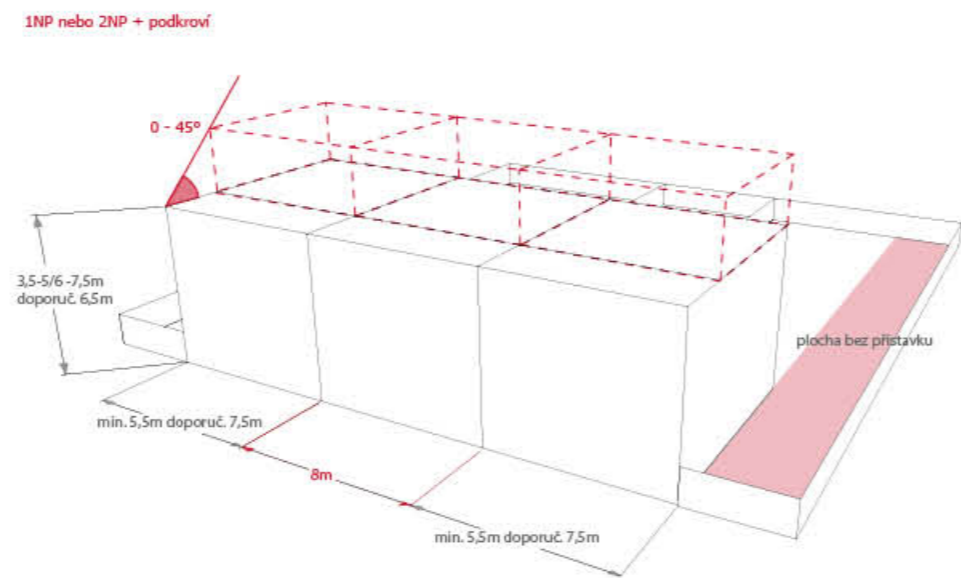
SOUTOK - INDUSTRIÁLNÍ HALY U VODY

PŘÍKLAD REALIZACE A REGULACE

- příklad zástavby
- regulované parcely
- zastavitelná plocha
- zastavitelná plocha - pouze přístavby na pozemku do v.3m a zastav.plochy 20m
- závazná čára - dům
- nepřekročitelná čára
- závazná čára pro umístění plotu zídky nebo domu
- závazná čára pro umístění zídky

NOVÁ OBYTNÁ ULICE

NÁPLAVKA

FUNKCE A BILANCE

stávající zástavba:

35 bytů je obnoveno v kolonce + 6 je momentálně obydlených.....100ob.

nová zástavba

39 nových řadových domů u vody.....117 ob.

28 nových rodinných domů v Bítouchově.....84 ob.

13 nových dvojdomů v kolonce 2+3 řadové.....48 ob.

ZDROJE

STRÁNKY MĚSTA

<http://www.semily.cz/cz/podnikatel/verejne-zakazky/verejne-zakazky/architektonicka-soutez-o-navrh.html>
<http://www.semily.cz/cz/obcan/uzemni-planovani/uzemni-plan-semily/>

SENO

<http://www.semily.cz/cz/obcan/semilске-noviny/semilске-noviny/seno-rocnik-2013/>

POŘADY

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/1100627928-ta-nase-povaha-ceska/311294340110004-za-lepsi-budoucnost-za-hezci-mesto/>

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/1008546862-sumna-mesta/208522162350001-sumna-jizera/>

SEMILSKÁ TV

<http://www.tvsemily.cz/vysilani.html>

TEXTILKA HYBLER

http://www.fabrikycz/2012_pradelna_tkalcovna_hybler_semily/index.htm

LETECKÉ SNIMKY

http://aerofoto.rajce.idnes.cz/Mesta_S-U?order=create&src=0

HISTORIE

<http://www.fotohistorie.cz/Liberecky/Semily/Default.aspx>

KRAJINA

<http://www.greenway-jizera.cz/>
http://www.semily.cz/customers/semily/ftp/File/rozvoj_mesta/cykloutezky/greenway_jizera/01_vyhledavaci_studie/03_Situace_tras_1_4_ortofotomape.jpg
<http://www.greenway-jizera.cz/cs/projekt-greenway-jizera/cyklotrasa-jizera-v-useku-podspalov-semily-dolni-sytova.html>

KNIHY

1)Sustainable urban design(Randall, Fordham,Max) 6B/020 str.5:Malmo str.73: Priory Green Estate, London str. 114: Coopers Road Estate str. 148: Iroko housing Co-op for coin street comunity str.167: bedZED (London)

2)Distributed urbanism: Cities apter google earth str.22: Beijing - urban villages (near to american embassy) str.38 AI WEIWEI (fake design) Quonset huts str.43: Rotterdam str.65: Border and Borderama

3)urban design in the real estate developement proces (tiesdall, Steven, Adam, David) str.35: Lille čtvrtii Roubaix, Tourcoign, societe mixte okraj Rotterdam, Amsterdam (Randstad) Karlsruhe Freiburg - Vauban Montpellier

4)Public spaces - urban spaces: the dimensions of urban design (Carmona, Matthew 1966) str.117: Poundburg Farm, Dorchester - urban village

5)Veřejné prostory v územně plánovacím prostoru (Šilhánková)
6)Architektura krajiny a rekreace - arch. a urbanismus krajiny a zeleně

7)Urban geography (Hall, Tim)

8)Planning and space in the city: mapping place identity
9)Architektura a veřejný prostor - Kratochvíl

10)Recombinant urbanism : conceptual modeling in architecture, urban design, and city theory /Autor:: Shane, David Grahame

11)Department of Public Works and the Housing Department Amsterdam. Town Planning and Housing in pictures

12)Density is home,javier arpa, Per, Mozas
13)Densida - str.80_0439,96_0455,178_0537
14)Densida2 - str100_0958, 108_0966,
15)Fussgangerbereiche in Stadtzentren,Andra, Klaus; Klinker, Renate; Lehmann, Rainer

16)Das einsformen der Grosstadt. Typische Formen sozialer Existenz in Stadtmitte, Vorstadt und Gürtel der industrielle Grosstadt. - Mackensen, Rainer - Papalekas, Johannes Chr. - Pfeil, Elisabeth - Schütte, Wolfgang - Burckhardt, Lucius

17) (Urbanistické směrnice pro venkovské sídliště (předběžný otisk) Stavoprojekt 1951)

18)Density is home,javier arpa, Per, Mozas
19)Dutch dwellings standard ideas
20)10 stories of collective housing
21)Density projects, javier arpa
22)Projektíl 2002/2008
23)Reading MVRDV

ČASOPISY

El Croquis 86+111: MVRDV 1991-2002

Lidé a sídliště, J. Musil
Územní rozvoj
Revitalizace panelových sídlišť v Česku 3D/002, stud.čas.- čas. geografické rozhledy. roč.22 (2012/2013) č.2

Děkuji vedoucím práce Janu Šépkovi a Mirce Tůmové za inspirativní konzultace a vedení práce.

Děkuji blízkým a rodině za podporu. Zvláště bych chtěla poděkovat Elišce Ouředníčkové,
Markétě Součkové, Monice Tvrdoňové a Davidovi Sívému za podporu a inspiraci při formování projektu.